

Vuosi 2014

Rauhanjärjestöjen vaatimus: Robottiaseiden ja sotalennokkien käyttö kiellettävä.

15.04.2014

Rauhanjärjestöt vaativat, että aseistettujen lennokkien käyttö ja tappajarobottien kehittäminen tulee kieltää kansainvälisellä sopimuksella. Lisäksi järjestöt vaativat, että Suomen on kiellettävä omalla maaperällä tapahtuva ilman ihmistä toimivien aseiden kokeilu ja käyttö.

Niin sanottu terrorismin vastainen sota on jatkunut jo toistakymmentä vuotta. Sekä sodankäynnin strategioissa että tekniikassa on tapahtunut selkeä muutos. Useissa maissa kehitellään täysin automatisoitua, itsenäistä aseistusta, siis tappavia robotteja. Kauko-ohjattuja, aseistettuja miehittämättömiä lennokkeja käytetään tekemään sotilaallisia iskuja jo nyt.

Tätä päivää on, että terroristeiksi tai muiksi sotilaallisiksi toimijoiksi epäiltyjä pyritään tappamaan ja tapetaan miehittämättömillä aluksilla tai lennokeilla. Niitä ohjataan kaukana kohdemaasta, niin ettei omille sotilaille koidu vaaraa. Miehittämättömiä lennokkeja ovat käyttäneet ennen kaikkea Yhdysvallat, mutta myös Iso-Britannia, Ranska ja Israel. Iskut ovat ulottuneet myös maihin, joiden kanssa edellä mainitut valtiot eivät ole sotatilassa, ja kohteisiin jotka eivät ole olleet sotilaallisia.

Etätappaminen ei ole todellisuudessa niin täsmällistä kuin poliitikot olettavat. Uhrien joukossa on ollut runsaasti tavallisia siviilejä, myös lapsia. Etätappamisessa vastuukysymykset ovat poliittisesti hankalia ja epäselvempiä kuin ”normaalissa” sodankäynnissä.

Mahdollisuus käyttää aseistettuja lennokkeja tai automatisoituja tappajarobotteja alentaa kynnystä sodankäyntiin ja sotateoimiin, kun omien joukkojen tappioriski sekä poliittinen vastuu ja seuraukset jäävät pieneksi. Hyökkääjän ja uhrin välinen pitkä etäisyys alentaa kynnystä tehdä sotilaallisia iskuja ja tappaa.

Siviilien tappaminen, jopa terroristien, on vastoin kansainvälisiä lakeja ja humanitääristä oikeutta. Terroristeiksi epäilty tulee ottaa kiinni, saattaa oikeuteen ja tuomita siellä. Sotilaallisen voimakäytön tulee humanitäärisen oikeuden mukaan rajoittua sotatilanteissakin sotilaallisiin toimijoihin ja olla kohtuullista vaikutukseltaan. Miehittämättömillä lennokeilla tehdyt sotilaalliset iskut varsinkin kohteisiin, jotka eivät ole sotilaallisia, tai maihin, joille ei ole edes julistettu sotaa, eivät täytä näitä kriteereitä.

Kehiteltävät täysin autonomiset aseet - ns. tappajarobotit - joissa päätös tulen avaamisesta on kokonaan siirretty koneelle, muodostavat mielestämme suuren vaaran ihmiskunnalle, maailman vakaudelle ja rauhalle. Vastuuta tappamisesta ja sodankäynnistä ei voi siirtää automatisoidulle koneelle, jolla ei ole moraalista arvioida toimintaansa.

Ongelmallista on myös eurooppalaisen siviili-ilmatilan avaaminen lennokkitoiminnalle ilman kriittistä keskustelua sen eri seurauksista. Euroopan Unioni ja useat sen jäsenmaat ovat panostaneet valtavia summia veronmaksajien

rahaa miehittämättömien lennokkien kehittelyyn yhdessä Yhdysvaltojen ja Israelin kanssa. Useat kansalaisjärjestöt pelkäävät tämän teknologian ja sovelluksien päätyvän ennen kaikkea sotilaalliseen käyttöön sekä kansalaisten valvomiseen ja joukkojenhallintaan. Euroopan Unionin hankkeista, alan kehityksestä ja motiiveista hankkeiden taustalla sekä Suomen osuudesta niissä (esimerkiksi Robonic-yhtiön koelentokeskus Ractuf Kemijärvellä) tulisi käydä paljon aktiivisempaa ja avoimempaa kriittistä keskustelua.

Vaadimme, että aseistettujen lennokkien käyttö sekä tappajarobottien kehitystyö ja käyttöönotto tulee kieltää kansainvälisellä sopimuksella.

Allekirjoittaneet järjestöt vetoavat Suomen hallitukseen, jotta se ryhtyisi toimiin aseistetut lennokit ja muut robottisodankäynnin muodot kieltävän kansainvälisen sopimuksen aikaansaamiseksi.

Vetoamme Suomen hallitukseen, jotta se kieltäisi Suomen ilmatilassa ja maaperällä edellä mainitun kaltaisten lennokkien ja robottiaseiden kokeilun ja käytön.

Allekirjoittajat:

[Aseistakieltäytyjäliitto](#)

[Lääkäriin sosiaalinen vastuu](#)

[Naiset Atomivoimaa Vastaan](#)

[Naiset rauhan puolesta](#)

[PAND - Taiteilijat rauhan puolesta](#)

[Suomen Sadankomitea](#)

[Suomen Kristillinen Rauhanliike](#)

[Suomen Rauhanliitto - Finlands Fredsförbund](#)

[Suomen Rauhanpuolustajat](#)

[Tekniikka elämää palvelemaan](#)

Uraaniaseet kieltoon seminaari Sosiaalifoorumissa.

Lehdistötiedote, 25.4.2014

Uraaniaseet kieltoon seminaari Suomen Sosiaalifoorumissa sunnuntaina 27.4. kello 13.00 – 14.30 luokka 11. Arbis, Dagmarinkatu 3, 00100 Helsinki

ICBUW:n koordinaattori Doug Weir luennoi uusimmista DU* -tutkimuksista ja keskustelua miten Suomi voi edesauttaa tiedon leviämistä.

”Valtioiden ei pitäisi levittää kemiallisesti myrkyllisten ja radioaktiivisten raskasmetallien hienojakoisia hiukkasia sota-, testaus- eikä siviilialueille, kun tarkat pitkäaikaisvaikutukset ovat tuntemattomia ja kaikki todisteet viittaavat siihen, että ihmiset ja ekosysteemi tulevat kärsimään. Ikuisesti.” ICBUW, Activist’s toolkit

ICBUW, Kansainvälinen uraaniaseiden vastainen liittoutuma, on työskennellyt uraaniseiden kiellon puolesta vuodesta 2003. Naiset Rauhan Puolesta on tehnyt yhteistyötä liittoutuman kanssa sen alusta saakka. NRP on mm. pitänyt yhteyttä Ulkoasiainministeriön asevalvontayksikköön ja

evästännyt Suomen YK:n yleiskokoukseen meneviä edustajia, jotta Suomen edustamaa uraaniaseiden kieltoa kannattava kanta saataisiin leviämään kaikkien maiden edustajiin. Nykyisin ICBUW julkaisee mm. raportteja DU-saastuneista alueista ja on pannut alulle adressin WHO:n Fallujahssa tekemän terveysvaikutustutkimuksen julkistamiseksi ja avaamiseksi tieteelliselle vertaisarvioinnille. Doug Weir on ICBUW:n koordinaattori.

EU-parlamentti on pitkään kannattanut globaalia uraaniaseiden kieltoa. Ensi syksyn viidennen YK:n yleiskokouksen aiheen käsittelyn lähestyessä tässä suunnassa äänet kiellon puolesta voimistuvat.

Irakin sodassa DU*-kontaminoituneita sota-alueita on 300-350. Niiden lisäksi on alueita, joita Irakin ympäristöministeriö ei tiedä. Tämä johtuu siitä, ettei ole olemassa uraaniaseiden käyttäjien velvollisuutta julkistaa tietoja aseiden käyttöalueista konflikteissa. Ei ole myöskään järjestelmää aseiden käyttöalueiden puhdistamiseksi eikä riskeistä tiedottamiseksi. Uraaniaseiden käyttöalueilla ei ole pakollista suorittaa yhteisöjen terveys- ja DU:lle altistumistutkimuksia.

WHO on tehnyt selvityksen Fallujahn epämuodostuneina syntyvistä lapsista. Irak onkin hälyyttävimpiä osoituksia köyhdytetystä uraanista valmistettujen aseiden pysyvästä vaikutuksesta ihmisgeneeihin. Sota-alueiden puhdistamisen on arvioitu maksavan 30-45 miljoonaa dollaria.

* DU = depleted uranium, köyhdytetty uraani

Järjestäjinä Naiset Rauhan Puolesta ja Uraaniaseet kieltoon ry.
www.naisetrauhanpuolesta.org ja www.urasky.fi

.....

Lausunto Fennovoima Oy:n hakemukseen valtioneuvoston 6.5.2010 periaatepäätöksen täydentämiseksi

NRP 15.5.2014

Työ- ja elinkeinoministeriö
kuuleminen@tem.fi

Asia: Naiset Rauhan Puolesta –liikkeen lausunto Fennovoima Oy:n hakemuksesta valtioneuvoston 6.5.2010 periaatepäätöksen täydentämiseksi

Diariinnumero: TEM/11/08.04.01/2014

Mielipiteen esittäjä: Naiset Rauhan Puolesta

Lähetetty tiedoksi kaikille kansanedustajille

Alla esitetyt huomautukset osoittavat, että Fennovoiman vuonna 2010 hyväksyttyä periaatepäätöstä ei voida uusia pelkällä täydentämisellä. Periaateluvan täydentäminen on

ydinenergia-alaissa täysin tuntematon käsite. Fennovoiman hankkeesta on tehtävä täysin uusi periaatepäätös.

Vuoden 2010 hyväksytyn periaatepäätöksen jälkeen Fennovoiman hanke on muuttunut täysin. Hankkeen rahoitus, laitetoimittaja ja laitteen koko ovat aivan jotain muuta mistä vuonna 2010 eduskunta päätti. Venäjän valtion korporaatio Rosatom saattaa lisätä omistustaan 34 prosentista jopa yli 50 prosenttiin, koska Fennovoimalla on vaikeuksia saada suomalaisia sijoittajia loppuerälle.

Edellisessä Fennovoima hankkeessa eduskunta nosti kaksi tärkeää asiaa esille. Ensimmäinen oli riippuvuus Venäjän tuottamasta energiasta ja toinen suomalaisen teollisuuden energiatarpeen saaminen.

Tämän uuden hankkeen näkökulma näihin asioihin on täysin muuttunut. Nyt laitteen toimittaja, suurin omistaja, rakentaja ja raaka-aineen toimittaja ovat yksi ja sama, venäläinen Rosatom. On aivan selvä että Venäjällä on halu ja kyky käyttää energiaa geopolittisena aseena. Viimeaikaiset Venäjän toimet Ukrainassa ovat osoitus tästä. Tätäkö meidän päättäjät pitävät Suomen kansan kokonaisedun mukaisena?

TEM:n laatimien uusimpien skenaarioiden mukaan sähkökulutus on tulevaisuudessa pienempi kuin vuonna 2010 periaatepäätöstä tehdessä oletettiin. Suomesta on häipynyt viime vuosina suuri määrä teollisuutta, joten teollisuuden energiatarve on pienentynyt. TEM:n pitäisi myös antaa julkisuuteen tekemänsä energiamallit.

Uusi laitostoimittaja

Uuden laitostoimittajan kohdalla ratkaisevaa on, että Rosatom ei harjoita pelkästään ydinenergiapolitiikka vaan myös ydinasepolitiikkaa. Yhtiön vuosikertomuksen mukaan ydinasetuotanto on yhtä tärkeä osa Rosatomia kuin ydinvoima. Miltei 40 % Rosatomin työntekijöistä työskentelee yrityksen ydinasetuotannon parissa. Complex Rosatom kehuu ydinaseteollisuuden toimintaa sillä, että ydinvoima luo mahdollisuuden ydinaseteollisuudelle. Rosatomin ydinasesektori toimii tiiviissä yhteistyössä puolustusteollisuuden kanssa. Nykyään Complex Rosatomilla on ydinvoimakeskuksia Sarovissa, Snezhinskissa, Majakissa ja useissa muissa paikoissa.

Suomi on perinteisesti kaikilla kansainvälisillä areenoilla tukenut ydinaseriisuntaa.

Suomessa Fennovoiman Pyhäjoen hankkeen puolustajat toteavat, että Fennovoima on vain tekemisissä Rosatomin ydinaseettoman sektorin kanssa. Mutta mitä takuita suomalaisilla on ettei osaa suomalaisrahoista jossain vaiheessa käytetä ydinaseiden valmistamiseen?

Naiset Rauhan Puolesta -liike katsoo, että ydinvoima ja ydinaseet ovat kuin siamilaiset kaksoset. Tästä Rosatom kuten myös OL 3 rakentava ranskalainen yhtiö Areva ovat parhaita esimerkkejä. Suomen ei pidä antaa toistamiseen ydinasevaltiolle mahdollisuutta rakentaa ydinvoimaa. Suomi on jo menettänyt kasvonsa Arevan OL 3 rakennusprojektin myötä.

Fennovoiman ja Rosatomin sopimuksessa lähdetään siitä, että Rosatom rakentaa ja operoi laitosta. Rosatomin tytäryhtiö TVEL toimittaisi Pyhäjoelle ydinpolttoaineen, joka erotettaisiin käytetystä polttoaineesta ja se kuljetettaisiin Suomeen maailman saastuneimmilta ydinalueilta,

Tsheljabinskin Majakista Itä-Uraalilta. Lisäksi Rosatom olisi kuten edeltäjänsä E.ON suurin osakkeenomistaja (vähintään 34 %).

Huomionarvoista on, että E.ON:illa, joka alunperin oli suurin osakkeenomistaja (34 %) ei ole mitään tekemistä ydinasteollisuuden kanssa. OL 3:n ja Arevan kohdalta voi myös todeta, että Areva ei tule olemaan Fennovoiman ydinvoimalan omistaja, vaan ainoastaan ydinvoimalan toimittaja.

Naiset Rauhan Puolesta -liike vaatii, että Suomessa ei tehdä mitään päätöksiä uusien ydinvoimaloiden rakentamiseksi ennen kuin ydinasemaat ovat ydinsulkusopimuksessa kirjattujen ydinaseriisuntavelvoitteidensa mukaisesti tehneet konkreettisia, sitovia suunnitelmia tarkkoine aikatauluineen ympäristöä ja ihmisiä uhkaavista ydinaseista luopumiseksi.

Miksi ei ydinvoimaa

Arvovaltainen Hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli, IPCC on viimeisimmässä raportissaan (maalis-huhtikuua 2014, The Progressive 16.4.2014)) todennut, että ihmisten toimet aiheuttavat hiilipäästöjä, jotka vaikuttavat ilmastonmuutokseen. Raportissa todetaan myös että me, ihmiset voimme myös ratkaisullamme vaikuttaa ilmastoon. Ongelma voidaan ratkaista ottamalla käyttöön uusiutuvaa energiaa, ydinvoima ei ole ratkaisu tähän, todetaan raportissa.

Siitä huolimatta että ongelma on suuri raportti tarjoaa kolme hyvää uutista;

- ensinnäkin meillä on aikaa noin 15 vuotta leikata tarvittavat päästöt
- toiseksi uusituvan energian teknologioita on saatavilla tekemään työ
- kolmanneksi hinnat ovat hallittavissa

IPCC:n eli hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (Intergovernmental Panel on Climate Change) tavoitteena on tuottaa tieteellinen perusta ilmastopoliittikkaa koskevaa kansallista ja kansainvälistä päätöksentekoa varten.

Ydinaseista ja ydinvoimasta on luovuttava

Nykyisten ydinasevaltioiden lisäksi 30-40 ydinvoimaa käyttävää maata pystyy halutessaan valmistamaan ydinaseen lyhyessä ajassa. Käytännössä kaikki ydinpolttoaineen tuottamiseen kykenevät maat ja laitokset voisivat teknisesti valmistaa myös ydinaseita. Tämän vuoksi jokainen uusi ydinvoimala lisää myös mahdollisuuksia uusien ydinaseiden valmistukseen.

Ramesh Thakur, Centre for Nuclear Non-Proliferation and Disarmamentin johtaja, toteaa mm: Niin kauan kun jollakin maalla on ydinaseita niin toisetkin maat haluavat niitä. Niiden suuri tuhovoima asettaa ne vastakkain ydinvoiman kanssa ja poliittiset voimat vastakkain niiden maiden kanssa joilla ei ole ydinvoimaa. Niin kauan kun ydinaseita on on aina olemassa mahdollisuus että niitä käytetään jonain päivänä. Ainoa tae ydinaseiden leviämisen estämiseksi on ydinaseriisunta”.

Yhdysvaltain ydinaseohjelma, kongressin joulukuun talousarvion mukaan maksaa 350 miljardia dollaria seuraavan vuosikymmenen aikana. Asearsenaalin nykyaikaistaminen nelinkertaistaa tämän summan vuosina 2024-2030. Mistä materiaali näihin aseisiin? Uusista ja jo toiminnassa olevista ydinvoimaloista. Yhdysvallat eivät ole tässä yksin, jokainen ydinasevaltio nykyaikaistaa omaa asearsenaaliaan.

Ydinaseista voidaan luopua sanoo Noam Chomsky, professori, poliittinen teoreetikko, Jane Ayersin haastattelussa 5. huhtikuuta 2014. ”On hyvin mahdollista poistaa ydinaseuhka ihmiskunnalle ja ihmisen henkiinjäämiselle. Kaikkien ydinaseiden poistaminen maailmasta vaatii vain sen että kaikki asianosaiset sopivat niin. Tiedämme, mitä voidaan tehdä ydinaseiden poistamiseksi ja meillä kaikilla on velvollisuus siihen”. Hän lisäsi myös ”että yksi tärkeä mittari on ymmärtää, että mitä kauemmaksi siirämme fossiilisten polttoaineiden käytön lopettamisen sen pahemmaksi menee maailmanlaajuinen ympäristömme, jonka jätämme lastenlapsillemme. Ydinaseiden suhteen voimme ilman muuta ryhtyä aseriisuntaan, joka on meidän velvollisuutemme”.

Rauhanomaista energiatuotantoa

Suomen kannattaa ydinvoiman sijasta sijoittaa uusiutuvaan energiaan, joka on varma tapa turvata sekä sähkönsaanti että kotimainen energiaosaaminen ja kotimaiset työpaikat. Uusiutuvien energialähteiden tuotantokustannukset ovat huomattavasti edullisemmat kuin ydinvoiman, niiden rakennusaikataulu on paljon lyhyempi ja rakentaminen tuo kotimaisia työpaikkoja sekä rakennusaikana että tuotannon käynnistyttyä. Uusiutuviin energialähteisiin satsaamalla vähennetään riippuvuutta tuontienergiasta.

Uusiutuvien energialähteiden kehittäminen on Suomelle ja EU:lle merkittävä mahdollisuus.

Suomen on otettava oppia maailmalta, jossa vallitsevana energiamuotona yhä useammin on uusiutuvat energiat. Tämä olisi Suomen kokonaisedun mukaista energiapoliitiikkaa.

Suomalaisten ei pidä uskoa että venäläiset onnistuisivat rakentamaan paremman prototyypin reaktorin Hanhikivenniemelle kuin ranskalaiset rakentavat Olkiluotoon.

Pakkolunastuksia

Fennovoima ilmoitti alunperin tekevänsä vain vapaaehtoisia maakauppoja. Todellisuudessa Fennovoima on käynyt hyvin aggressiivista maakauppapolitiikkaa paikkakunnalla. Fennovoimalla ei vielä ole hallinnassaan kaikkea tarvittavaa maa- ja vesialuetta. Yhtiö on jättänyt TEM:lle pakkolunastushakemuksen yli 100 hehtaarin laajuisista maa- ja vesialueista Hanhikivenniemellä. Kun kyseessä on ydinvoimalayhtiö tämä ei ole Suomen kansan kokonaisedun mukaista toimintaa. Tällainen pakkolunastus asettaa ihmiset hyvin eriarvoiseen asemaan.

Naiset Rauhan Puolesta –liike katsoo että Euroopan energiamarkkinat ovat tällä hetkellä sellaisessa myllerryksessä, Fennovoiman ydinjäteongelma ei ole ratkaistu, ydinvoiman rakennuskustannukset ovat sietämättömän kalliit ja rakentaminen hidasta, jotta Suomen eduskunnan ei pidä myöntää Fennovoiman ydinvoimalahankkeelle periaatelupaa.

Enemmistö suomalaisista ei hyväksy Rosatomia ydinvoimalan omistajaksi. Samoin Talouselämän teettämän kyselyn mukaan 64 % suomalaisista tyrmää Fennovoiman ja ylipäättään uusien ydinvoimalaitosten rakentamisen.

Naiset Rauhan Puolesta – liike

Helsingissä 15.5.2014

Lea Launokari
Naiset Rauhan Puolesta
s-posti: lea.launokari(at)nettilinja.fi

Marjatta Kurtén
Naiset Rauhan Puolesta
s-posti: marjatta.kurten(at)gmail.com

Pelastetaan Pyhäjoki - mielenosoitus

Kutsu 17.5.2014

Kokoontuminen Narinkkatorilla klo 13:45,
lähtö klo 14 Ympäristöministeriölle Kasarmikadulle ja sieltä
Rautatientorille. TERVETULOA MUKAAN!

Pro Hanhikivi ry puolustaa luonnonarvoiltaan ainutlaatuista
Hanhikivenniemeä Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimalahanketta vastaan.

Yhdistyksen edustajat saapuvat vierailulle Helsinkiin ja haluamme
osoittaa heille tukemme ja samalla vaadimme Suomen valtiota kunnioittamaan
luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilakia:

"Hanhikiven luontotyyppien kartoitus osoittaa, että Hanhikiven alue on
aivan omaa luokkaansa uhanalaisten luontotyyppien monipuolisuudessa. Lähes
koko niemen alue on tällaisten luontotyyppien kattama. Tämän lisäksi koko
niemi edustaa uhanalaisimpiin luontotyyppeihimme kuuluvaa
maankohoamisrannikon metsien kehityssarjat -luontotyyppiä."
– Pohjois-Pohjanmaan Ympäristökeskus 11/2009

Vaadimme, ettei Suomen hallitus ja eduskunta myönnä Fennovoiman hankkeelle
uutta, täydennettyä periaatepäätöstä. Hanke ei ole yhteiskunnan kokonaisedun
mukainen. Fennovoiman ja Rosatomin tulee perua ydinvoimalahankkeensa,
joka edustaa vastuutonta ilmastopolitiikkaa sekä vanhentunutta, riskialtista
energiantuotantoa sekä tuhoaisi korvaamattoman luontoalueen.

Ydinvoiman käytön arvaamattomuuden, vaarallisuuden ja ratkaisemattoman
ydinjäteongelman tunnemme liiankin hyvin!

Tule ystävän kanssa mukaan ja tuo halutessasi oma kyltti tai banderolli!
Myös puheet ja esitykset ovat tervetulleita.

<https://fi-fi.facebook.com/events/1422447538023414/?ref=22>

Naiset Rauhan Puolesta -liike
naiserauhanpuolesta.org

TURVA-verkosto
turvaverkosto.wordpress.com

nrp@riseup.net

<http://www.hanhikivi.net/niemi/>

.....

Avoin kirje. Ydinvoima ei ole yhteiskunnan kokonaisedun mukaista.

15.6.2014

AVOIN KIRJE SUOMEN EDUSKUNNALLE JA HALLITUKSELLE 15.6. 2014

YDINVOIMA EI OLE YHTEISKUNNAN KOKONAISEDUN MUKAISTA

Atomienergia on läpisubventoitua riskibisnestä, jossa riskit ja kustannukset on sosialisoitu veronmaksajille ja voitot ovat yksityisiä.

Nyt kun valtioneuvosto ja eduskunta käsittelevät **Fennovoiman** ydinvoimalupaa uudestaan, on korkea aika ottaa esille ydinvoiman todelliset kustannukset. Useat atomienergiaa puoltavat poliitikot puhuvat siitä, miten edullista ydinsähkö on. He vain unohtavat kertoa sen, *kenelle* se on halpaa, sillä se on ollut hyvä bisnes vain ydinvoimateollisuudelle ja sen omistaja-asiakkaille, koska huomattava osa kustannuksista on säilytetty (tuleville) veronmaksajille ja ala nauttii ruhtinaallisista suorista ja epäsuorista tuista.

Viimeksi toukokuun lopulla 2014 Arevan edustaja valitti OL 3:n ongelmiin viitaten, että Fukushima onnettomuus, Yhdysvaltojen ydinvoimaloiden sulkemiset ja Arevan kilpailijoiden saamat paremmat tuet ovat ajamassa ydinreaktoriyhtiötä vaikeuksiin (mm. Iltalehti 28.5.2014). Ranskalaisyhtiön mukaan he eivät siis saa riittävästi tukea saadakseen bisneksensä pyörimään. "Markkinavetoisessa" Englannissa Cameronin konservatiivihallitus on taannut ydinvoimalle sellaisen 35-vuotisen takuuhinnan, että uusiutuvien energialähteiden korkeintaan 10–15 vuoden väliaikaiset tuet vaikuttavat lähinnä pikkulasten viikkorahoilta. Brittihallitus takasi vuonna 2013 sopimuksella ranskalaiselle EDF:lle ja kiinalaisille sijoittajille rakennettavan Hinkey Pointin ydinsähkön takuuhinnaksi 92,50 £ / MWh (noin 114 €/MWh), mikä on yli kaksinkertainen nykyiseen markkinahintaan verrattuna. Takuuhinta nousee inflaation mukaisesti sopimuksen voimassaoloajan, 35 vuoden aikana.

Ydinvoima on tuettu ja tuetaan muun muassa näillä tavoin:

1. **Ydinpolttoaineen rikastuskustannukset ja kehityskustannuksia sekä jätekustannuksia on piilotettu sotilasbudjetteihin.**

Suomalaisen ydinvoiman veteraani, professori **Erkki Laurila** hämmästeli jo 1950-luvulla Yhdysvalloissa vieraillessaan uraanin huikeita rikastuskustannuksia, mutta totesi, että suurvallalla on siihen varaa, koska rikastuskustannukset piilotettiin puolustusbudjettiin.

Ydinvoimateollisuuden kehitys kulkee ja on kulkenut yhtä jalkaa ydinaseteollisuuden kanssa. Esimerkiksi Ruotsin ydinvoimateollisuus sai alkuunsa ydinpommihankkeesta. Ei ole olemassa erikseen "rauhanomaista" ydinvoimaa ja sotilaallista ydinaseteollisuutta, sen osoittaa myös **Hanhikiven** suuromistajan, **Rosatomin** toimialat: ydinvoima ja ydinaseet. Miksi esimerkiksi Iran ei saisi kehittää "rauhanomaista", "puhdasta" ja "turvallista" ydinvoimaa? Muita energiainvestointeja Iranissa ei kansainvälinen yhteisö ole pyrkinyt rajoittamaan.

Loviisan ydinvoimalan korkea-aktiivisia jätteitä vietiin vuosikausia Neuvostoliittoon, jossa niistä tiettävästi tehtiin ydinaseita. Onko **Hanhikiven** osalta tavoitteena tehdä samanlainen jätepommiratkaisu **Rosatomin** kanssa, koska **Fennovoiman** hankkeen jätehuolto ei ole ratkaistu edes paperilla?

Ydinasevaltiot, kuten USA, Ranska ja Englanti ovat koko ajan kuitanneet ydinvoiman kustannuksia valtioyhtiöidensä ja varustelubudjettiensa kautta. Rikastetun uraanin ja ydinvoimatekniikan hinta ei ole siksi markkinahintaista, koska niissä on ollut vuosikymmeniä ydinasevaltioiden subventio.

2. **Uraaninlouhinta tapahtuu ympäristöstä ja alkuperäiskansoista piittaamatta mm. Nigerissä ja Kanadassa**

Uraaninlouhinta pilaa maat ja mannut, eivätkä kansainväliset kaivosyhtiöt vastaa ympäristön pilaamisesta ja jätteistään, jotka ovat radioaktiivisia jopa tuhansia vuosia.

Kehitysmaissa tapahtuva louhinta tapahtuu työntekijöiden ja lähiasukkaiden terveyden kustannuksella mm. Nigerissä, jossa toiseksi suurin uraaninlouhija, valtio-omisteinen ranskalainen **Areva** on toiminut jo vuodesta 1958 ydinaseuraanin tuottajana.

Raakauraanin hinta ei vastaa todellisia kustannuksia, koska tässäkin tapauksessa riskit on sosialisoitu (tuleville) veronmaksajille.

3. **Ydinvoimateollisuus nauttii valtion tukiaista.**

Esimerkiksi Ranskan valtio myönsi Olkiluoto 3:n rakentamista varten **Arevalle** vientitukea vastoin EU-säännöksiä, eikä EU ydinvoiman edistäjäyhteisönä (Euratom-sopimus) nähnyt siinä mitään outoa.

Presidentti **Reagan** aikoinaan pyrki saamaan tukipolitiikalla ydinvoimahankkeita eteenpäin Yhdysvalloissa ja nyt **Cameronin** hallitus aikoo tunkea arviolta yli miljardi euroa vuodessa ranskalaiselle **EDF:lle** ja kiinalaisille sijoittajille, mikä tulee vinouttamaan sähkömarkkinoita.

Suomessa ydinvoimaa ja ylipäättään energiaintensiivistä teollisuutta (joka on mm. TVO:n suuromistaja) tuetaan alemmalla energiaverokannalla.

4. **Massiivinen tutkimustuki mm. VTT:n ja EU:n /EURATOMin kautta**

Suomessa on toiminut vuosikymmeniä veronmaksajien rahoilla Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen, VTT:n ydintekniikan laitos, joka palvelee suoraan ydinvoimateollisuutta.

EU/ Euratom ovat tukeneet vuosikymmeniä ydinvoimateollisuuden tutkimusta ja kehittämistä summilla, joista uudistuvien energialähteiden kehittäjät voivat vain haaveilla.

Yleensä reilun kilpailun hengessä ei ole katsottu kilpailun vääristyvän, jos kehityksen alkuvaiheessa julkinen valta tukee toimintaa, mutta EU ei ole pitänyt yli 50 vuotta jatkunutta pysyvää "kehittämistukea" ydinvoimalle vapaan kilpailun vastaisena. Tunnetusti jotkut ovat tasa-arvoisempia kuin toiset.

5. **Vahinkovastuunlainsäädäntö eli ydinvastuulaki kaataa riskit (tuleville) veronmaksajille.**

Ydinvastuulain mukaan ydinvoimalaitosten riskit on pääosin säilytetty veronmaksajien kontolle, koska lain nojalla vastuu on rajattu 700 miljoonaan euroon. Lisäksi vastuu aika on rajattu 30 vuoteen,

vaikka ydinjätteet ovat vaarallisen radioaktiivisia tuhansia ja satojatuhansia vuosia ja ydinvoimalaonnettomuuden vahingot näkyvät vuosikymmenten, jopa vuosisatojen päästä. Vastuuta ei ole siis säilytetty vain nykyisille veronmaksajille, vaan myös tuleville sukupolville. Suomessa ydinvoimalain muuttamista edes lähemmäksi todellisia kustannuksia ja voimaloiden omistajayhtiöiden vastuuttamisesta puhuttiin kyllä **Fukushiman** katastrofin jälkeen, mutta lakimuutos on jäänyt elinkeinoministeriön ydinvoimavirkamiesten mappi-Ö:hön. **Fukushiman** katastrofin kustannukset saattavat nousta jopa 200 miljardiin euroon, liki 300-kertaisiksi ydinvoimalain määrittelemästä korvauskatosta. Ydinsähkön vastuiden sosialisointi veronmaksajille merkitsee joka vuosi satojen miljoonien eurojen tukea ydinvoimayhtiöille.

6. Jättekustannuksista ei tiedä kukaan mitään eikä sitä olla ratkaistu missään päin maailmaa.

Ruotsissa kritisoidaan vahvasti alun perin ruotsalaista KBS-3 -menetelmää, jonka pohjalta **Posiva** rakentelee luoliaan. Naapurimaassa on tutkittu menetelmään kuuluvien kuparisauvojen korroosiota ja todettu niiden ruostuvan paljon nopeammin radioaktiivisessa ympäristössä kuin mitä alun perin oli arvioitu. Suomessa nämä tutkimustulokset eivät ole herättäneet mitään huolta, vaikka Ruotsissa jätteiden ns. loppusijoitusta jo jarrutellaan. Kuten **Citigroupin** analyytikot ja yhdysvaltalaiset tutkijat ovat todenneet, ydinvoiman suurin talousongelma onnettomuusriskin ohella on jättekustannukset, joiden suuruus on täysin auki.

Yhdysvalloissa on arvioitu ydinvoiman suoran ja epäsuoran subvention arvoksi 10–40 €/MWh. Olkiluodon kahden voimalan vuosituotannolla, noin 14 TWh se merkitsee noin 140–560 miljoonan euron tukea **joka vuosi** TVO:lle.

Eduskunnan ei tule missään tapauksessa myöntää uusia ydinvoimalupia, koska ydinvoima on kannattavaa vain valtioiden tukemana, aiheuttaa suunnattomia turvallisuusriskejä ja tuottaa hengenvaarallista jätettä, jonka lopullista kohtaloa ei ole vielä ratkaistu.

Naiset Rauhan Puolesta / Naiset Atomivoimaa Vastaan -liike
Maarit Nermes, Turku
Ulla Klötzer, Espoo
Lea Launokari, Kirkkonummi

*****

Irakin konflikti yltyy.

Lehdistötiedote, 21.7.2014

Irakin konflikti yltyy kapinallisia vastaan suunnattujen USA:n ilmaiskujen hämmöittäessä. Aiemmissa konflikteissa käytettyjen aseiden vaikutus muodostaa edelleen uhkan Irakin kansalle.

Irakin radioaktiiviselle sotajätteelle ei näy ratkaisua

Hollantilaisen rauhanjärjestö PAX:in tekemän raportin mukaan liittouman auttamisvelvoitteiden puuttuminen uraaniaseiden käytön jälkeisessä puhdistuksessa on aiheuttanut Irakin siviilien ja työntekijöiden jatkuvan altistumisen radioaktiivisille ja myrkyllisille raskasmetalleille vuosia sodan päättymisen jälkeen.

Irakin DU (köyhdytetyn uraanin)-saasteen puuttellisen hoidon aiheuttama terveysriski jää epäselväksi – sen enempää liittouman joukot kuin Irakin hallitukseen eivät ole edesauttaneet terveystutkimusta siviilien DU-altistumisesta. Korkean riskin ryhmään kuuluvat lukemattomien romumetallialueiden lähellä asuvat tai työskentelevät. Näillä paikoilla säilytetään ja käsitellään tuhansia vuosina 1991 ja 2003 tuhottuja sotilasajoneuvoja. Jätealueilta puuttuu usein virallinen valvonta ja joissakin paikoissa on kestänyt yli kymmenen vuotta puhdistaa raskaasti saastuneet sotaromut asuinalueilta. Sadat uraaniaseiden kohteeksi joutuneet alueet, joista monet ovat kansoitettuja, jäävät dokumentoimatta ja Irakin siviilien huoli niiden mahdollisista terveyshaitoista on laajalle levinnyt.

Raportti vaatii käyttöalueiden koordinaattien julkaisuvelvoitetta puhdistamisavun toteutumiseksi

”Jotta puhdistamisessa voitaisiin auttaa, meidän täytyy kiireellisesti saada tietää tulitettun köyhdytetyn uraanin sijainnit ja määrät”, sanoo raportin kirjoittaja Wim Zwijnenburg. ”Irakin hallitus tarvitsee myös kipeästi teknistä tukea pystyäkseen hoitamaan monia saastuneiden ajoneuvojen varastoina toimivia romumetallialueita”. USA:n jatkuva kieltäytyminen julkistamasta tietoja ampuma-alueista estää edelleenkin Irakin köyhdytetyn uraanin arvioinnin ja asianmukaisen hoitamisen. Muutamit Hollannin puolustusministeriön hallussa olevat Freedom of Informationin julkaisemat USA:n koordinaattitiedot todistavat, että USA:n ilmavoimat käytti uraaniaseita huomattavasti aiempia arvioita laajempiin kohteisiin, myös Irakin joukkoja vastaan. USA ja Britannia ovat pitkään väittäneet, että uraaniaseet ovat käytössä ainoastaan panssarivaunuja vastaan.

Irakin hallitus on hiljakkoin valmistellut viisivuotisen ympäristösuunnitelman yhdessä Maailman terveysjärjestön ja YK:n ympäristöohjelman kanssa; DU- jätteestä selviytyminen on strateginen tavoite, mutta raportin mukaan jää epäselväksi miten se tultaisiin toteutettamaan ilman kansainvälistä apua.

Säteilyturvaohjeita ei noudateta

Toisin kuin jalkaväkimiinojen ja muiden räjähtävien sodan jäänteiden suhteen, mikään nykyinen sopimus ei velvoita DU:n käyttäjiä auttamaan jälkiensä puhdistamisessa. Kuitenkin siviilien säteilysuojelustandardit kohdentavat vastuun tiukasti saastuttajalle.

Köyhdytetty uraani (DU), uraanin rikastamisen sivutuote, on kategorisoitu keskitasoiseksi, saastunut kivimurska ja romu alhaisen tason radioaktiiviseksi jätteeksi. PAX:in uusi tutkimus osoittaa, että kansainvälisiä ohjeita molempien saastelajien käsittelystä on laiminlyöty eikä Irakin hallituksella ole ollut teknistä kapasiteettia hoitaa saasteongelmaa turvallisesti.

Velvoitteet puuttuvat

Niinkuin DU-saastekaan, uraaniaseiden käyttöä koskeva kiistely ei häviä. Lokakuussa YK:n yleiskokous käsittelee viidettä päätöslauselmaansa tästä asiasta. Vuonna 2012 uraaniaseiden käyttöä vastaan varautumisperiaatteen nojalla äänesti 155 maata ja sitä vastustivat ainoastaan Yhdysvallat, Britannia, Ranska ja Israel. ”Kansainvälisen yhteisön täytyy osoittaa, että konfliktien jälkeisen DU-puhdistamisen esteenä on sitä vaativien velvoitteiden puuttuminen”, sanoo Doug Weir, Kansainvälisen Uraaniaseiden vastaisen liittouman, ICBUW:n, koordinaattori. ”Konfliktista toipuvilla mailla on harvoin voimia suojella omia kansalaisiaan näiltä sodan myrkyllisiltä jäänteiltä”.

Lisäinformaatio: Annerieke Dekker, tiedottaja, PAX
puh. + 31 6 23 67 05 77, dekker@paxforpeace.nl
tai Kikka Rytkönen, Naiset Rauhan Puolesta
puh: 040 8278712, krissesampi@hotmail.com

Sanastoa:

DU= depleted uranium, köyhdytetty uraani
DU-aseet = köyhdytettyä uraania sisältävät aseet

Guardian on julkaissut asiasta artikkelin:

<http://www.theguardian.com/world/2014/jun/19/us-depleted-uranium-weapons-civilian-areas-iraq>

*****

Avoin kirje Suomen hallitukselle, eduskunnalle sekä lisää ydinvoimaa vaativille elinkeinoelämän järjestöille.

20.8.2014

Elokuussa Suomen elinkeinoelämän 13 merkittävää järjestöä/liittoa totesivat vetoamuksessaan maan hallitukselle, että Suomi tarvitsee lisää kotimaista sähköntuotantoa korvaamaan vanhenevia laitoksia ja vähentämään riippuvuutta tuontisähköstä. Elinkeinoelämä vetoaa OL 4:n ydinvoimalan puolesta, ja pitää ydinvoimaa keskeisenä keinona myös päästöjen vähentämiseen.

Me allekirjoittaneet järjestöt/liikkeet puolestamme vetoamme poliittisiin päättäjiin käyttämään viimeisintä tietoa ydinvoiman taloudellisuudesta ja mahdollisuuksista toimia kestäväällä tavalla tulevaisuuden energialähteenä sekä perusteellisesti pohtimaan ydinvoimaan liittyviä vaaroja ennen kun tehdään mitään päätöksiä uusista ydinvoimaloista.

OL 3 ja Fennovoima

Suomen maine korkeateknologisenä maana on OL 3:n valtaviin kustannusylitysten, sekä jo lähes kymmenen vuoden myöhästymisen myötä kärsinyt valtavan tappion. Projektia esitetään kansainvälisessä mediassa esimerkkinä ydinvoiman rakentamiseen liittyvistä ongelmista. Kiistely lisäkustannusten kattamisesta TVO:n ja ranskalaisen OL 3:n ydinvoimalaa rakentavan Arevan välillä lisää paineita ydinvoiman imagoon kuten myös Ranskan valtion tilintarkastustoimiston

valmisteleva, rankkaa kritiikkiä sisältävä selonteko ranskalaisen Arevan toimista ja taitamattomuudesta.

OL 3 edustaa uutta prototyyppiä, jonka suunnittelu oli pahasti kesken kun TVO allekirjoitti sopimuksen Arevan kanssa reaktorin rakentamisesta.

Myös Fennovoiman havitteleva venäläisen Rosatomin reaktori edustaa tavallaan prototyyppiä, sillä tällaista reaktoria ei ole rakennettu missään läntisessä maassa.

Ruotsissa 7 kuntaa pohjoisella Pohjanlahdella; Baden, Kalix, Piteå, Robertsfors, Övertorneå, Överkalix, Skellefteå vastustaa ydinvoimaloiden rakentamista lähialueelle.

Kansalaisjärjestöverkosto, ”Ett kärnkraftsfritt Bottenviken” kerää yksityishenkilöiden nimiä vetoomukseen Fennovoiman ydinvoimalaprojektia vastaan. Allekirjoituksia on monta tuhatta. Demokratian ja naapurisuhteiden nimessä Suomen päättäjien on otettava ruotsalaisten huoli tosissaan.

Ydinvoima ei ole kotimainen energiantuotanto

Ydinvoima ei edusta kotimaista energiantuotantoa. Uraania ei vielä tuoteta sellaisenaan Suomessa, ja Talvivaaran katastrofaaliset nikkelin louhintaan liittyvät päästöt ja laajat ympäristötuhot eivät lupaa hyvää yrityksen suunnittelevalle uraanin talteenotolle ja käsittelylle. Lisäksi Suomesta ei löydy laitoksia, jotka louhitusta uraanista pystyisivät valmistamaan ydinvoimatuotantoon tarvittavia polttoainesauvoja.

Väite, että sähköntuotanto ydinvoimalla vähentäisi riippuvuutta tuontisähköstä, on siis silkkää valhetta sillä kaikista ratkaisevin tekijä, nimittäin ydinvoimalan polttoaineena toimivat polttoainesauvat, tuodaan ulkomailta.

Kotimaista energiantuotantoa edustavat sen sijaan tuulivoima sekä biomassat, teknologioita, joissa suomalaisyritykset ovat jo saaneet lupaavaa jalansijaa myös kansainvälisesti.

Biomassa edustaa uusiutuvaa energiaa ja sen hyödyntäminen nykytilanteeseen verrattuna paljon laajemmassa mittakaavassa energiantuotantoon synnyttäisi maaseudulla tasaisesti uusia työpaikkoja sekä johtaisi myös kipeästi tarvittaviin teknologioihin innovaatioihin. Biomassan osuus maailman energiantuotannosta oli jo vuonna 2010 kaksinkertainen verrattuna ydinvoimaan.

Tuulivoimalla on Baltic Sea Region Energy Co-operation:in (BASREC) tekemän tutkimuksen mukaan Suomessa suurin potentiaali Itämeren alueella. Koko alueen 99 parhaimmista tuulivoima-alueista 66 löytyvät Suomen rannikkoalueelta.

Vuonna 2011 Vaasan yliopiston Levón –instituutin ja Vaasan energiainstituutin tutkijat esittivät tutkimuksessaan, että ”20-30 vuoden aikajänteellä syntyy uusi hajautettu struktuuri, joka perustuu kokonaan uusiutuviin energioihin, omalta alueelta peräisin oleviin resursseihin ja täydelliseen energiaomavaraisuuteen”. Tutkimus käsittelee bioenergiaa. Mutta uusiutuvia energialähteitä voivat myös olla mm. tuuli- ja aurinkovoima.

Helmikuussa 2014 suomalainen, energia-alan ykköstutkijoiden professorityöryhmä esitti raportissaan ”Kasvua ja työllisyyttä uudella energiapolitiikalla”, että ratkaisuja energiapolitiikkaan

pitäisi hakea uusiutuvista energialähteistä ja energiatehokkaista ratkaisuista. Raportin mukaan tällä politiikalla voitaisiin kehittää 50 000 työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä ja 90 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä.

Suomesta häviää nopeassa tahdissa työpaikkoja. Niiden korvaaminen uusilla pitäisi olla jokaisen poliittisen päättäjän ensisijainen päämäärä.

Huhtikuussa 2014 julkaistiin arvovaltaisen YK- paneelin, IPPC: n (Intergovernmental Panel on Climate Change) raportti ilmastomuutoksen torjumisesta. Raportti tuotettiin satojen asiantuntijoiden avulla ja se sai lähes 200 maailman hallitusten tukea. Sanoma oli selvä: puhtaan energian on dominoitava maailman energiatuotanto vuoteen 2050 mennessä välttääksemme katastrofaalisen ilmastomuutoksen. Ydinvoima mainittiin eränä keinona, mutta varoitettiin, että ”sen osuus on vähentynyt vuodesta 1993 lähtien ja siihen liittyy huolia turvallisuudesta, ydinasevarustelusta, jätteiden käsittelystä sekä taloudesta että sääntelystä.

Ydinvoiman alamäki vahvistettiin World Industry Status 2014 raportissa, jossa todettiin, että vuonna 1996 ydinvoimalla tuotettiin 17.6 prosenttia maailman sähköstä. Nyt osuus on ainoastaan 10.8 prosenttia.

Lähes kaikki maailman tämän päivän ydinreaktorit siirtyvät pois käytöstä vuoteen 2050 mennessä ikääntymisen takia. Jos ydinvoiman nykytilanne halutaan säilyttää, se merkitsee, että 394 uutta reaktoria on rakennettava siihen mennessä. OL 3 osoittaa selvästi, että se on sekä taloudellinen että teknologinen mahdottomuus!

Korkea-aktiiviset jätteet

Suomessa ei käydä minkäänlaista avointa keskustelua korkea-aktiivisten jätteiden loppusijoituksesta. Olkiluodon (Onkalon) loppusijoitusprojekti etenee ja loppusijoituslaitoksen rakennuslupa on jätetty työ- ja elinkeinoministeriölle joulukuussa 2012. Ruotsissa, samasta loppusijoitusmenetelmästä (KBS 3) on huomattavasti demokraattisempi käsittely, johon osallistuu monta eri julkista tahoa sekä kansalaisjärjestöä. Menetelmä on käsittelyn myötä saanut paljon sekä ruotsalaistahojen esittämää että kansainvälistä kritiikkiä liittyen kuparikapseleiden korroosiovaaraan, bentoniittisaven kestävyteen jne. Vastuullinen päätöksenteko edellyttää että Suomen päättäjät odottavat Ruotsin perusteellisen prosessin loppuun saattamista ennen kun tehdään mitään päätöksiä Olkiluodon jäteluolasta.

Me allekirjoittaneet liikkeet ja järjestöt edellytämme energiapolitiikassa Suomen poliittisilta päättäjiltä valveutuneisuutta, tietoa, taloudellista ajattelukykyä, ydinvoimaan liittyvien vaarojen tiedostamista, naapurimaiden kansalaisten mielipiteiden kunnioittamista sekä tulevia sukupolvia kattavaa vastuuta. Ydinvoima ei ole taloudellisesti kannattavaa, se ei tuota suomalaisille kestäviä työpaikkoja, se sisältää paitsi suomalaisia myös naapurimaita uhkaavia vaaroja, jotka eivät ole hyväksyttävissä. Monet tutkimukset ympäri maailmaa, mm. Saksan ympäristöviranomaisen (Umweltbundesamt), osoittavat, että siirtyminen 100 prosenttisesti uusiutuviin energialähteisiin on mahdollista. Ydinvoima ei ole tulevaisuuden energianlähde.

.....

Vetoamus Suomen ja Ruotsin hallituksille koskien Nato-joukkojen tuloa Suomen ja Ruotsin maaperälle.

4.9.2014

No to War – No to Naton vetoamus koskien Nato-joukkojen tuloa Suomen ja Ruotsin maaperälle!

Yli 300 rauhanjärjestön edustajaa kokoontui Walesiin, Gardiffiin ja Newportiin elokuun 31. syyskuun 2. välillä keskustelemaan Natoon liittyvistä asioista. Verkoston vuosikokouksessa päätettiin seuraavasta vetoamuksesta Suomen ja Ruotsin hallituksille.

Suomi ja Ruotsi allekirjoittavat uuden yhteistyösopimuksen Naton kanssa tällä viikolla. Tämä sopimus on isäntämaasopimus, joka antaa mahdollisuuden Naton nopean toiminnan joukkojen tulla Suomen ja Ruotsin maaperälle niin pyydetessä. Tämä lähentää Suomea ja Ruotsia yhä enemmän kohti Naton täysjäsenyyttä.

Suomi ja Ruotsi säilyivät jopa kylmän sodan aikana puolueettomina maina. Nyt vailla julkista keskustelua ja eduskunnan käsittelyä maamme irtautuvat puolueettomuudestaan kohti syvempää riippuvuutta Natoon ja sen liittolaisiin.

Hyvin ilmeistä on, että nykyinen Ukrainan kriisi on luonut tämän tilanteen, tai ainakin edesauttanut sopimuksen allekirjoitusta.

Tämä sopimus lisää myös jännitteitä Baltian alueella. Enemmistö Suomen ja Ruotsin kansalaisista vastustavat Nato jäsenyyttä. Jos Suomi ja Ruotsi liittyvät Natoon, johtaa se kasvavaan polarisoitumiseen Venäjän, Suomen, Ruotsin ja muiden EU-maiden välillä. Nato esittää myös Itä-Euroopan päämajan perustamista Puolaan.

Nato käyttää hyväkseen Ukrainan tilannetta, jotta se pystyy jatkamaan laajentumistaan itään aina Venäjän rajalle asti. Nato painostaa myös eurooppalaisia hallituksia korottamaan sotilasmenojaan 2 prosenttiin burttokansantuotteesta.

Kaikki nämä toimenpiteet lisäävät paineita niihin EU maihin, jotka vielä eivät ole Naton jäseniä.

No to War – No to Nato vastustaa kehittyvää väkivaltaa ja vaatii konfliktien rauhanomaisia ratkaisuja keskustelemalla. Me tarvitsemme syvempää yhteistyötä ja enemmän keskustelua tässä maailmassa saavuttaaksemme todellisen turvallisuuden.

Me vaadimme että Suomen ja Ruotsin päättäjät kieltäytyvät allekirjoittamasta isäntämaasopimusta Naton kanssa.

Newport 3. syyskuuta 2014

No to War – No to Nato, www.no-to-nato.org

Lisätietoja:

Lea Launokari, Naiset Rauhan Puolesta –liike

[lea.launokari\(at\)nettilinja.fi](mailto:lea.launokari(at)nettilinja.fi)

Ingela Mårtensson, Kvinnor för Fred, Sverige

[Ingela_martensson\(at\)hotmail.com](mailto:Ingela_martensson(at)hotmail.com)

*****

Fennovoiman hanke puntarissa.

Lehdistötiedote, 19.9.2014

Suomessa laajasti keskustelua herättänyt Fennovoiman ydinvoimalahanke on tulossa eduskunnan käsiteltäväksi lähitulevaisuudessa. Kansalaisjärjestöt haluavat tarjota kansanedustajille näkökulmia ydinvoimasta ja erityisesti Fennovoiman hankkeeseen liittyvistä haasteista ja järjestävät 24.9. Kansalaisinfossa aiheesta luentotilaisuuden yhteistyössä kansanedustaja Silvia Modigin kanssa. Tilaisuuteen on kutsuttu kaikkien eduskuntaryhmien edustajat.

Tilaisuus on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.

FENNOVOIMAN HANKE PUNTARISSA

Luentotilaisuus keskiviikkona 24. syyskuuta kello 12.00 – 15.30 Helsingissä, Kansalaisinfossa, Arkadiankatu 3, Helsinki.

Kansalaisjärjestöt yhteistyössä kansanedustaja Silvia Modigin kanssa järjestävät syyskuun 24. päivänä kello 12.00 – 15.30 Kansalaisinfossa luentotilaisuuden Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta.

Tilaisuuteen on kutsuttu myös kaikkien eduskuntaryhmien edustajat, samoin sana on vapaa kaikille kansanedustajille.

Tilaisuuden aiheita ovat

Ydinvoimalaitoksen päästöt ilmakehään, tekniikan tohtori Marke Hongisto
Rosatom hiipuvan ydinvoima-alan markkinahäirikönä, energiavastaava Jehki Härkönen
Väärä ja salailtu tieto Fennovoiman päätöksistä, biokemisti Jari Natunen
Fennovoiman ydinvoimalan kytkökset ydinaseisiin, tutkija Olli Tammilehto
Näkökulmia Fennovoimasta ja terveiset Pyhäjoelta, Pro Hanhikivi ry, puheenjohtaja Helena Maijala
ja varapuheenjohtaja Hanna Halmeenpää.

Lisäksi yhteistyössä mukana olevien järjestöjen edustajat pitävät lyhyet puheenvuorot.

Lisätietoja:

Lea Launokari, lea.launokari(at)nettilinja.fi, 050-5522330

Varpu Kinnunen-Saaritsa, varpusaaritsa(at)gmail.com, 041-5261809

Naiset Rauhan Puolesta ja Naiset Atomivoimaa Vastaan –liikkeet

Yhteistyössä:

Amandamaji ry

Edelleen Ei ydinvoimaa –kansalaisliike

Greenpeace

Lapin Kaivosfoorumi (ent. Lappilaiset uraanivoimaa vastaan)

Luonto-Liitto

Maan ystävät ry

Meri-Lapin ydinverkosto

Miljöringen rf, Loviisa

Pro Hanhikivi ry

Suomen Luonnonsuojeluliitto

*****

YK:n rauhanpäivä Helsingissä

Puhe Lea Launokari. 21.9.2014

Haluan kiinnittää rauhanjärjestöjen huomion kolmeen asiaan.

Ensimmäinen on taas ajankohtainen Nato keskustelu.

Suomi allekirjoitti syyskuun alussa Walesissa uudenlaisen yhteistyösopimuksen Naton kanssa.

Tämä niin sanottu **isäntämaasopimus** mahdollistaa Naton nopean toiminnan joukkojen liikkumisen Suomen alueella Suomen sitä pyytäessä. Naapurimaamme Ruotsi allekirjoitti myös vastaavanlaisen sopimuksen.

Tämä isäntämaasopimus lähentää Suomea Natoon juuri kun EU:n ja USA:n suhteet naapurimaahamme Venäjään ovat kiristyneet. Vahva enemmistö suomalaisista vastustaa edelleen Nato-jäsenyyttä. Pääministerimme Alexander Stubb on ajamassa Suomea Naton jäseneksi, elokuun alussa hän sanoi eräässä haastattelussa että Nato-jäsenyys on kuin EU-jäsenyys. Stubb ei varmaankaan ole selvillä että Nato on yhä ydinaseiliittoutuma ja se voi koska tahansa käyttää ydinaseita.

Olin elo-syyskuun vaihteessa No to War – No to Naton järjestämässä Naton vastustamista olevassa kansainvälisessä kokouksessa. Tämän yli 300 järjestöä käsittävän verkoston vuosikokous ehdotti että ensivuonna järjestettäisiin joko Suomessa tai Ruotsissa verkoston vuosikokous. Tätä haastetta on rauhanliikkeiden mietittävä vakavasti.

Vuosikokouksessa laadittiin myös vetoamus Suomen ja Ruotsin hallituksille ja parlamenteille olla allekirjoittama tuo isäntämaasopimus. Ulkoministeri Erkki Tuomioja vastasi minulle ettei tuo allekirjoitus muuta mitenkään Suomen suhdetta Natoon. Lähetin uuden kyselyn hänelle, että miksi sitten tällaisen sopimuksen allekirjoitus piti tehdä. Siihen en ole saanut vastausta.

Toinen tärkeä asia mitä rauhanliikkeiden on saatettava keskusteluun ja julkisuuteen on **miehittämättömät robotit**, joita lennokeiksi kutsutaan.

Avaruusteknologiasta on tullut tärkeä osa uudenlaista sodankäyntiä. Lähes jokainen sotilaallinen operaatio on riippuvainen sateliiteistä kommunikaation, valvonnan ja taistelutehtävien ohjaamisen ylläpitämiseksi. Sateliittien ansiosta miehittämättömiä vakoilu- ja taistelurobotteja käytetään yhä enenevässä määrin sekä tiedustelulennoissa että hyökkäyksissä. USA on ilman sodajulistusta suorittanut robottihyökkäyksiä Pakistanissa, Afganistanissa, Irakissa, Somaliassa, Libyassa ja Jeminissä.

Ruotsin Kiirunassa on eräs maailman suurimpia sateliittivastaanottoasemia, Esrange (European Space and Spounding Rocket Range), jolla on suuri merkitys sekä sotilaallisille että kaupallisille sateliiteille.

Ensimmäinen maailmalaaajuinen tapahtuma aseistuneita miehittämättömiä robotteja vastaan järjestetään **4. lokakuuta 2014**.

Kolmas tärkeä asia on köyhdytetyt uraaniaseet.

Tänä syksynä YK:n ykköskomitea käsittelee **köyhdytettyjen uraaniaseiden** kieltoa. Kansainvälinen ICBUW, uraaniaseita kieltävä verkosto on laatinut useita raportteja Irakista. Irak onkin nyt aktiivinen ja vaatii kansainvälistä uraaniaseet kieltävää sopimusta raportissaan, jonka se on toimittanut YK:lle. Raportissa patistetaan jäsenvaltioita ja YK:n virastoja ottamaan asiaan ennakoita kantaa ja tuomitsemaan aseiden käytön.

Kansainvälinen uraaniaseiden kieltoa vaativa päivä on **marraskuun 6**.

Rauhanliikkeellä on siis paljon tehtäviä ja siksi olisi tärkeitä että kaikki rauhanjärjestöt ja liikkeet tekisivät tätä työtä yhdessä.

Kiitos, että sain olla mukana!

.....

Fennovoiman hanke puntarissa, luentotilaisuus, ohjelma. 24.9.2014

FENNOVOIMAN HANKE PUNTARISSA LUENTOTILAISSUUS
keskiviikkona 24.9.2014 klo 12.00 – 16.00

Kansalaisinfossa, Arkadiankatu 3, Helsinki

**Aiheena Fennovoiman ydinvoimalahanke, sen haasteet ja tulevaisuus.
Yhteistyössä kansanedustaja Silvia Modigin kanssa**

OHJELMA

12.00 – 16.00

Alkusanat, kansanedustaja Silvia Modig

Näkökulma Fennovoimasta ja terveiset Pyhäjoelta

Pro Hanhikivi RY, puheenjohtaja Helena Maijala ja varapuheenjohtaja Hanna

Halmeenpää

Rosatom hiipuvan ydinvoima-alan markkinahäirikönä

Energiavastaava Jehki Härkönen

Väärä ja salailtu tieto Fennovoima-päätöksissä

Biokemisti Jari Natunen

Keskustelu

Tauko

Fennovoiman ydinvoimalan kytkökset ydinaseisiin

Tutkija Olli Tammilehto

Ydinvoimalaitoksen ympäristövaikutukset

Tekniikan tohtori Marke Hongisto

Eduskuntaryhmien puheenvuoroja, pitkin päivää

Järjestöjen puheenvuoroja

mm. Luonto-liitto, Suomen Luonnonsuojeluliitto, Meri-Lapin ydinverkosto, Lapin

Kaivosfoorumi, Naiset Rauhan Puolesta

Päätössanat

Pyydettyjä puheenvuoroja:

Keskustan eduskuntaryhmä, *Kimmo Tiilikainen*

Kokoomuksen eduskuntaryhmä, Ei edustajaa

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä, *Riitta Myller*

Vihreän liiton eduskuntaryhmä, *Johanna Karimäki, Satu Haaponen*

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä, *Silvia Modig, Katja Hänninen*

Ruotsalainen eduskuntaryhmä, *Christina Gestrin*

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä, *Jouko Jääskeläinen*

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä, Ei edustajaa

+ muutamien kansanedustajien avustajia

Järjestäjinä:

Naiset Rauhan Puolesta – liike, Naiset Ydinvoimaa Vastan – liike, Amandamaji ry., Edelleen Ei ydinvoimaa –kansalaisliike, Greenpeace, Lapin Kaivosfoorumi (ent. Lappilaiset uraanivoimaa vastaan). Luonto-Liitto, Maan ystävät ry, Meri-Lapin ydinverkosto, Miljöringen rf, Loviisa, Pro Hanhikivi ry, Suomen Luonnonsuojeluliitto

.....

Rauhanjärjestöt YK-päivänä.

Julkilausuma 24.10.2014

Aseilla ja varustelun lisäämisellä ei ratkaista ongelmia, ei Suomessa ei maailmalla. Nyt tarvitaan enemmän kun koskaan rauhan puolesta puhujia ja tekoja!

Rauhanjärjestöt ovat syvästi huolissaan vastakkainasetteluista, joita maailmassa ollaan nyt rakentamassa. Vanha eurooppalainen itä/länsi -jako ja toisaalta jihadistit vastaan muu maailma -asetelma eivät yksioikoisuudessaan auta ymmärtämään maailmaa. Niillä ei rakenneta vakautta, vaan lähinnä lisätään polttoöljyä konfliktiroihuun.

YK on sivuutettu tai toimintakyvytön tarjoamaan ratkaisuja. Jäsenvaltioiden pitää sitoutua vahvemmin YKn toimintavalmiuksien vahvistamiseen niin että sen puitteissa voidaan puuttua ihmisten hätään ja suojella siviilejä kriiseissä.

Lyhytnäköisillä sotilaallisilla ratkaisuilla, epädemokraattisten autoritääristen johtajien ja liikkeiden tukemisella, konfliktien osapuolten tukemisella ja asevarustelulla heikennetään demokratiakehitystä, rauhaa ja turvallisuutta. Niillä kavennetaan ihmisten

toimintamahdollisuuksia ja luodaan pohjaa uusien, yhä väkivaltaisempien liikkeiden synnylle ja kannatukselle. Tämä opittiin jo Irakin, Libyan ja Afganistanin sodista. Tehdyistä virheistä on opittava, ei toistettava niitä.

Kehitys- ja ilmastorahoitus otettava varustelumenoista

Sotilasmenot verottavat valtioiden mahdollisuuksia vastata kansainvälisiin akuutteihin uhkiin, kuten ilmastonmuutokseen. Ne rapauttavat yhteiskuntien mahdollisuuksia vahvistaa sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia.

Se, että Suomi on turvallinen maa ja että vastakkainasettelu on meillä edelleen suhteellisen pientä, johtuu siitä että Suomessa on tähän asti rakentamalla rakennettu tasa-arvoista ja solidaarista yhteiskuntamallia. Tämän vuoksi kansalaisten enemmistö ovat tähän asti vastustaneet väkivaltaisten ääriliikkeiden viestiä ja politiikan polarisointia.

Nyt esitetyt budjettileikkaukset hyvinvointirakenteisiin ja sen toisaalta esitetty sotilaallisten menojen kasvattaminen uhkaa vakavasti sitä peruslojaalisuutta ja yhteistä arvopohjaa jolle Suomi on rakennettu koko sotien jälkeisen historian ajan. Se on kuitenkin turvallisuutemme aito perusta.

Järjestöjen mielestä että Suomi ja EU sitoutuvat konkreettisemmin aseidenriisuntaan ja sotilasmenojen hillitsemiseen. Resursseja on suunnattava entistä päättäväisemmin demokratian tukemiseen ja kehittämiseen, ympäristöongelmien ratkaisemiseen ja tasa-arvoisemman ja solidaarisemman maailman kehittämiseen. Tämä voi tapahtua muun muassa kehitysyhteistyöhön ja siihen liittyviin post-2015 tavoitteisiin panostamalla. Esimerkiksi Suomen omien kehitysyhteistyöpanostuksien vähentäminen on aivan väärä signaali tässä ajassa. Tostuvat spkeluaatiot liittymisestä sotilaisliittoon , isäntämaasopimukset Naton kanssa, ja kaikenlainen sotilaallinen kalistelu erillaisten sotaharjoitusten muodossa, on tässä ajassa väärä politiikkaa, kun sensijaan pitäisi vahvista yhteistyövaraista rauhaarakentavaa politiikkaa.

YK-viikolla rauhanjärjestöt järjestävät lukuisia tapahtumia ympäri maata. Tapahtumakalenterin löydät osoitteesta www.rauhanliitto.fi/tiedotus/tiedotteet/YK-viikko-2014

Yhteistyössä YK-viikolla: Aseistakieltäytyjäliitto (AKL), Kasvattajat Rauhan Puolesta, Lääkärien Sosiaalinen Vastuu (LSV), Naiset Rauhan Puolesta, Pand - Taiteilijat Rauhan Puolesta, Psykologien

Sosiaalinen Vastuu (PSV), Rauhankasvatusinstituutti, Suomen Kristillinen Rauhanliike, Suomen Rauhanliitto, Suomen Rauhanpuolustajat, Suomen Sadankomitea ja Tekniikka elämää palvelemaan (TEP).

.....

Fennovoiman Mankala-ydinvoimalan taloudelliset riskit.

Lehistötiedote 30.10.2014

Fennovoiman Mankala-ydinvoimalan taloudelliset riskit

”Jos riskiselvityksiä ei voida tai haluta tehdä, se on eduskunnalle riittävä syy olla myöntämättä lupaa näin vahvasti kuntaomistukseen pohjaavalle hankkeelle”, totesi kuntien

tilintarkastusekspertti, kaupunkineuvos Pentti Hakulinen 30.9.2014 Suomenmaassa. Fennovoiman periaatepäätöksen valiokuntakäsittely on määrä valmistua aivan marraskuun lopussa ja Suomen eduskunta äänestää siitä joulukuun 2014 alussa. Fennovoima Mankala-yhtiönä ei ole mikään tavallinen osakeyhtiö. Mankala-yhtiöiden joukossakin Fennovoima on epätasapuolinen poikkeus.

Varmaa on, että ydinvoimalan enemmistön omistavat kunnat eivät tunne hankkeen taloudellisia riskejä. Kunnat eivät ole tehneet asiamukaista riskiarviota. Päätöksen suuruudesta huolimatta monille kunnanvaltuustoille asiaa ei tuotu lainkaan päätettäväksi. Päätöksentekijöiltä on salailtu keskeisiä kauppaehtoja, sekä riski ja kannattavuustietoja, ja/tai päätöksiä on tehty suppeissa piireissä esim. kunnallisten energiayhtiöiden hallituksissa. Pyydettyänsäkään papereita ei ole saatu nähtäväksi. Kunnat ja kuntien yritykset pyörivät myös verorahoilla, eikä niitä päästetä helposti konkurssiin. Viime kädessä ongelmat kaatuvat valtion syliin. Elinkeinoministeri Jan Vapaavuoren sanoma, että kuntien ydinvoimaa ei tueta [valtion rahoilla], on kyseenalainen ja oudoksuttava.

Mankala-yhtiö on usean yhtiön yhdessä perustama voittoa tavoittelematon osakeyhtiö, joka tuottaa osakkaille omakustannussähköä osinkojen sijaan.

Ero tavalliseen osakeyhtiöön on siinä, että tässä tapauksessa kunnat/omistajat vastaavat kuluista, vaikka tuotanto olisi tappiollista ja vaikka eivät edes tarvitsisi Fennovoiman sähköä. Kunnat ovat mukana rahoittamassa laitoksen rakentamista ja ylläpitoa. Ne vastaavat yhtiön energian tuotannon aiheuttamista normaaleista kustannuksista, käyttö- ja huoltokustannuksista, vakuutuksista, lainoista, ja polttoainekustannuksista omistuksensa suhteessa. Kunnat joutuvat vastaamaan tuotannon muuttuvista ja kiinteistä kustannuksista kaikissa olosuhteissa.

Mielenkiintoinen kysymys on, miten tappiollinen Mankala-yhtiö purettaisiin, kun yhden tai usemman osakkaan luopuessa jäljelle jääville jäisi suurempi vastuu. Ilmeisesti ajatus on, että sitoumus on peruuttamaton, jollei löydy vastaaviin investointeihin sitoutuvaa maksukykyistä osakasta.

Mankala-osakeyhtiön tuotto on käytännön mukaan verovapaata, mutta verottomuuden edellytys on voiton tuottamattomuus. Toisaalta Kremlin Putin-Kiriyenko-keskustelun perusteella Rosatomin

johtaja Kiriyyenko väittää Rosatomin saavan osinkoa Fennovoima-Mankala-yhtiöstä. Tämän ei pitäisi olla mahdollista, koska osinkoa maksetaan voitosta.

Oulun kaupunginvaltuuston pöytäkirjassa 16.6.2014 Oulun Energia-liitteessä kerrotaan, että Fennovoimalla on kaksi osakesarjaa, joilla on eri kustannusrakenne. Tämä tarkoittanee, että Rosatomin osakesarjassa voisi olla oikeus osinkoon ja Kiriyyenkon mukaan myös oikeus, muttei siten ilmeisemmin velvoitetta, ostaa omakustannussähköä.

Jos 34-40 % omistava Rosatom on erotettu Mankala-vastuusta ja –riskistä ja lisäksi sillä on mahdollisesti osinko-oikeus, tarkoittaa tämä >50 % suurempaa riskiä ja vastuuta suomalaisille omistajille. Osakassopimuksen epätasa-arvoisuus kääntää päinvastaiseksi perustelun, että Rosatom ”tekisi itselleen” hyvän voimalan ja sen osakkuus/omistus pienentäisi suomalaisten omistajien riskejä.

Jos sähkön tuotanto on tappiollista, kunnat joutuvat ostamaan sähkön tappiolla sekä maksamaan lainaosuutensa omasta pääomastaan. (Oulun Energia -liite). Laina menee maksuun tai sen ehdot on neuvoteltava uudestaan Rosatomin kanssa kahdentoista (12) toimintavuoden jälkeen. Fennovoimassa on kuntia ja yhtiöitä, jotka eivät kestä sopimuksesta seuraavia todellisia vastuita. Jos Rosatom vielä perii osuutensa voimalan tuotosta osinkona, joka mahdollisesti lasketaan tulosta ilman pääomakuluja, niin Rosatom saa tukevan otteen kuntien/valtion omaisuudesta. Lainalla on todennäköisesti myös melkoinen korko, joka Unkarissa vastaavassa kaupassa on n. 4 %.

Työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) on huomautettu e.m. ongelmista ja siltä on pyydetty selvityksiä periaatepäätöksen täydennyslausunnoissa. TEM ei piittaa lainkaan valtavista kansantalouden ongelmista.

Ydinvastuu ja kuntien päätösten ongelmat

Ydinvoimalaonnettomuutta täytynee pitää muiden laitoshäiriöiden ohella sähkön tuotantokustannuksena. Sadan (100) % ydinvastuu Suomessa tapahtuvalle onnettomuudelle tarkoittaisi omistajien vastuuta heidän koko omaisuudellaan. Omaisuutta voi sähköyhtiöissä ja kunnissa olla paljon.

TEM ja VM ovat laiminlyöneet vastuunsa riskiarvioista kuntataloudelle. Ilmeisesti pestäkseen kätensä suurelta tulevaisuuden ongelmalta, TEM ja ministeri Vapaavuori ovat kertoneet useasti, ettei Fennovoiman kaupallista kannattavuutta tai sopimuksia ole selvitetty, vaan ne ovat osakkaiden vastuulla.

Kuntataloudesta johtuen eduskunnalle annetun esityksen talousselvitys on väärä ja harhaanjohtava. Edelleen tiedetään esimerkiksi Oulun, Turun ja Rauman kaupunginvaltuustojen pöytäkirjoista, että kunta- ja hallintolainsäädännön vastaisesti valtuutetuille ei ole annettu riittäviä tietoja sijoituksesta, tai edes kauppaehdoista. Tämä on tapahtunut osin röyhkeästi jopa valtuutettujen vaatimuksista piittaamatta.

Fennovoimakunnat ollaan valmiita uhraamaan ydinvoimahankkeen edistämiseksi.

Kansanedustajien oikeus- ja velvollisuus on selvittää

- a) Fennovoiman kannattavuusriskit, erityisesti kuntataloudelle ja valtionyhtiö Outokummulle sekä SSAB-Ruukille,
- b) kuntien päätöksenteossa esiintyneet vakavat virheet, ja
- c) kuntiin ja valtionyhtiöihin kohdistuvat osakas- ja toimitussopimukseen liittyvät sopimusriskit, jotka on tuotu esiin myös KESKO:n tytäryhtiön Kestran kiistanalaisen hankkeesta irtaantumisen yhteydessä.

Helsingissä 30.10.2014

Varpu Kinnunen-Saaritsa

Lea Launokari

Jari Natunen

Gerd Söderholm

Viitteitä: Putin-Kiriyenko keskustelu:

<http://eng.kremlin.ru/news/6503>

Asiantuntija Pentti Hakulinen kuntataloudesta:

<http://www.suomenmaa.fi/etusivu/7119250.html>

Oulun kaupunginvaltuusto asia 48, 16.6.2014 :

http://asiakirjat.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/pk_asil_tweb.htm?+bid=4750

katso Oulun Energia liikelaitos johtokunnan lausunto

http://asiakirjat.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/epjattn_tweb.htm?173035

TEM (Aurela) ei ole perehtynyt osakassopimukseen, jossa takuuhinta on vain 12 vuotta:

<http://www.talouselama.fi/uutiset/osakassopimus+paljastaa+tallinen+on+fennovoiman+salattu+hintatakuu/a2267924>

Lisätietoja: Jari Natunen, puh. 040-77 13 781, njarit@yahoo.com

*****

Kannanotto kansanedustajille.uraaniaseiden kieltäminen edellytys ihmisten terveydelle.

6.11.2014

(tämä on pdf:nä minun koneellani)

*****

Vetoomus Suomen YK-edustajille uraaniaseiden käyttöä koskevissa päätöksissä.

28.11.2014

Vetoamus Suomen YK-edustajille uraaniaseiden käyttöä koskevissa päätöksissä

‘EFFECTS OF THE USE OF ARMAMENTS AND AMMUNITIONS CONTAINING DEPLETED URANIUM’

Naiset Rauhan Puolesta on vuodesta 2003 työskennellyt uraaniaseiden kieltämisen puolesta, yhteistyössä ICBUW:n, kansainvälisen uraaniaseiden kieltoon pyrkivän liittoutuman kanssa.

Tänä vuonna, lisääntyneiden tutkimusten ja tieteellisten julkaisujen johdosta, Irakin valtio on lähestynyt YK:n virastoja ja valtioiden edustajia uudella raportilla, jossa vaaditaan uraaniaseen kansainvälistä kieltä. Perusteluna tälle ovat lähes 50 vertaisarvioidun tutkimuksen uuden analyysin todistamat köyhdytetyn uraanin (DU) altistusriskit. Analyysin mukaan kemiallisesti myrkyllinen, radioaktiivinen ainesosan voi vahingoittaa DNA:ta ja aiheuttaa syöpää. Raportti vaatii kiireellisiä tutkimuksia siitä, missä määrin siviilit altistuvat aineelle. Irakiin on kahden sodan aikana ammuttu yli 400 tonnia DU:ta.

WHO:n syöpätutkimusvirasto, IARC, on luokitellut kaikki alfasäteilyä lähettävät radioaktiiviset aineet, köyhdytetty uraani mukaanlukien, luokan yksi karsinogeeniksi ihmisruumiin sisälle joutuessaan. Kymmenissä tutkimuksissa on osoitettu DU:n voivan myös vahingoittaa DNA:ta ja solutason prosesseja useilla tavoilla, esim. aiheuttamalla oksidatiivisia vaurioita, katkaisemalla DNA-nauhoja ja kiinnittymällä suoraan itse DNA:han. DU voi aiheuttaa mutaatioita DNA:ssa, muuttaa kromosomien rakennetta tai soluja syöpäsoluiksi ja aiheuttaa epävakautta genomissa.

Linkki raporttiin ”Malignant effects”: <http://www.bandepleteduranium.org/en/docs/216.pdf>

Nytkään meneillään olevissa sotilaallisissa operaatioissa ei ole estettä uraaniaseiden käytölle. DU-aseet ovat ominaisesti umpimähkäisiä ja niiden perintö jatkuu pitkään konfliktin loppumisen jälkeen. Aseen käyttäjämaille ei ole edellenkään asetettu velvoitetta ilmoittaa käyttöalueiden koordinaatteja, joka vaikeuttaa ratkaisevasti alueiden puhdistamista ja altistaa siviilejä DU- pölyn vaikutuksille, Britannian uusimpien ampuma-alueiden tutkimusten mukaan vähintäinkin 30 vuotta.

YK:n ykköskomiteassa käsiteltävän uraaniaseisiin suhtautumisen pohjaksi

7. Siviilialtistumisen tutkimustarve

- Uudet tutkimukset osoittavat tarpeen tutkia aiempaa ja jatkuvaa altistumisen määrää. Altistuvat riskiryhmät tulisi tunnistaa, määritellä altistus ja mahdollistaa heille lääketieteellistä apua.

8. Irakin yleisestä terveystilanteesta

- Lääketieteelliset-, media ja kansalaisjärjestötahot Irakissa ovat kiinnittäneet huomiota mahdollisiin yhteyksiin syöpien ja syntymäepämuodostumien ja jatkuvan myrkyllisille sotilasmateriaalille, mm. DU:lle, altistumisen välillä.

9. DU:n psykologinen vaikutus

- IAEA:n raportin mukaan tunnetut tai epäillyt DU:n jäänteet ympäristössä aiheuttavat merkittävää pelkoa ja ahdistusta. Ampuma-alueiden koordinaattien ja kunnollisen ympäristön arvoinnin puuttuessa ei yhteisöjen vakuuttamisella terveystarpeista ole paljon tieteellistä arvoa.

10. DU:n käytöstä kansoitetuilla alueilla

- DU:n osoitettu käyttö asutuilla alueilla, aseistamattomia kohteita, jalkautuneita joukkoja ja infrasturktuuria vastaan on huolestuttavaa. Armour-piercing- incendiary aseina uraaniaseet voivat aiheuttaa tulipaloja, luoda pysyviä altistumispesäkkeitä, saastuttaa maaperää, pohjavettä ja tuottaa merkittäviä määriä saastunutta materiaalia. Nämä leviävät kymmenien metrien päähän ja pysyvät pitkään konfliktin loputtua. WHO on huomauttanut siviilien altistumisriskistä romun ja pienhiukkasmateriaalin takia. On kyseenalaista, erottelevatko nämä aseet sotilas- ja siviilikohdeiden välillä.

11. Kohdevaltioiden näkökulmista

- DU-aseiden käytön jatkamista puoltavat tahot ovat olleet historiallisesti vaikutusvaltaisia. Maat, jotka ovat pakotettuja tulemaan toimeen konfliktin jälkeisen saaste- tms. perinnön kanssa, ovat huomattavasti näkymättömämpiä. Viime mainitut ovat varmaankin parhaassa asemassa kuvaamaan poliittisia, teknisiä, logistisia, sääntely-, terveys- ja taloudellisia haasteita, jotka liittyvät konfliktin jälkeisen DU-saastumisen kanssa pärjäämiseen.

12. Käyttäjien avoimuudesta

- Vaikka on hyväksytty, että avoimuus (transparency) aseiden käytössä on äärimmäisen tärkeää räjähtävien sodan jäänteiden hoitamisessa, osa DU:n käyttäjistä jatkaa tietojen salaamista. Suuremman avoimuuden tarve on heijastunut YK:n päätöslauselmien kielessä vuodesta 2010. Sen kiireellisyys on vain lisääntynyt, koska yritykset siviilien DU-altistumisen välttämiseksi eivät tonnistu ilman sitä.

13. Kansainvälisestä avusta

- Tehokas sota-alueen hoitaminen DU-aseen käytöstä saastumiselta edellyttää merkittävää teknistä erityisosaamista ja taloudellisia resursseja. Nykyinen velvollisuuksien puuttuminen sekä auttamisen että puhdistamisen suhteen on aiheuttanut pysyvän ratkaisemattoman altistumisen. Puutteellinen rahoitus siviiliriskien tutkimisessa, ympäristöarviointi ja siviilien tarpeeton altistuminen – miten voitaisiin kehittää tehokas avustusohjelma?

14. Miinanraivauksesta

- Yhteisaltistuminen sekä DU:lle että sodan räjähtävälle jätteelle on edelleen vakava humanitaaristen ja kaupallisten miinanraivausorganisaatioiden huoli. Ne yrittävät suojella työntekijöitään ja yhteisöjä, joissa työskentelevät. Tiedetty tai oletettu DU:n läsnäolo puhdistusalueella hankaloittaa puhdistusohjelmia, vaatii erityiskoulutusta ja suojarusteita. Radioaktiivisia aineita koskevat sääntely-, käsittely- ja hävittämisesteet voivat hidastaa projektien toteutumista.

15. Radioaktiivisen jätteen käsittelystandardit

- DU:n aiheuttamien matalan ja keskiasteen radioaktiivisten jätteiden käsittelemisen tulisi noudattaa kansainvälisesti hyväksytyjä standardeja. Kuitenkin konfliktin jälkeisten alueiden olosuhteet asettavat tälle esteen, joka lisää siviilien altistusriskiä.

16. Varautumisperiaatteen (precautionary approach) tarve

- DU-aseiden siviiliterveydelle aiheuttaman riskin määrittely on valtavan monimutkaista johtuen sen käyttöäytymisen vaihtelusta eri ympäristöissä, missä ja miten sitä käytettiin, eri yksilöihin kohdistuvista erilaisista riskeistä. Merkitsevää riskiarviointia piinaavat epävarmuudet.

Varautuminen puolestaan tarkoittaa, että toimenpiteisiin tulee ryhtyä epävarmuustekijöistä huolimatta.

17. Tarpeesta ratkaista DU-kysymys

- Kun yli kaksi vuosikymmentä ensimmäisestä varsinaisesta DU-aseiden käytöstä on kulunut, on selvää, että päätöslauselmien heijastama maailmanlaajuinen mielipide tuomitsee laajasti DU-aseiden käytön jatkamisen. Siksi kansainvälisen yhteisön on aika ottaa konkreettiset askeleet asian ratkaisemiseksi.

18. Mitä opimme myrkyllisistä materiaaleista konventionaalisissa aseissa

- DU-aseiden kehittämisen ja käytön historia syrjäytti täysin niiden riskien ymmärtämisen ja aiheutti suurien saastemäärien levittämisen juurikaan ymmärtämättä niiden mahdollisia terveys- ja ympäristövaikutuksista. Vieläkin on merkittäviä aukkoja tiedoissa. Myrkyllisten aineiden valitsemista aseiden materiaaleiksi täytyy seurata vastuu ymmärtää niiden mahdollisista vaikutuksista ennen niiden käyttöön ottoa.

*****

Kansanedustajille kehotus Fennovoiman hankkeen hylkäämiseksi.

2.12.2014

Arvoisat kansanedustajat

Tehdessänne päätöstä Fennovoiman täydennetystä periaatepäätöksestä allekirjoittaneet edellyttävät, että huomioitte alla esitetyt Fennovoiman hankkeen erittäin raskauttavat tosiasiat sekä hylkäämään sen kansantaloudelle sekä ympäristölle kohtuuttomien riskien vuoksi.

1.

Ydinvoiman räjähdysmäisesti kasvavat rakennuskustannukset, suuren ydinvoimalaonnettomuuden riskit ja seuraukset sekä ydinvoiman työllistämisen vaikutukset verrattuna uusiutuviin energiamuotoihin eivät ole kansantalouden kokonaisedun mukaisia.

2.

Jotta eduskunta pystyisi tekemään kansantaloudellisesti ja yhteiskunnan kokonaisedun mukaisen ja vastuullisen päätöksen Fennovoiman hankkeesta, tulee kansanedustajien tietää hankkeen lopullinen hinta, osakassuhteet sekä ne sopimusehdot joilla kauppa tehdään. Kaikki nämä yksityiskohdat eivät ole kansanedustajien tiedossa. Kuitenkin hallitus, TEM, TEMin asiantuntijat, ja talousvaliokunta ovat ottaneet voimakkaasti kantaa hankkeen puolesta ilmeisen tietämättöminä ja tarkoituksella välttämällä näitä avainkysymyksiä.

TEMin osalta asia tulee esille Aurelan lausunnossa: "TEMin ylijohtaja **Jorma Aurela** sanoo Talouselämälle, että ministeriöllä on ollut riittävät tiedot ja perustelut Fennovoiman hankkeesta ilman osakassopimustakin."

<http://www.talouselama.fi/uutiset/osakassopimus+paljastaa+tallinen+on+fennovoiman+salattu+hintatakuu/a2267924>

Kahden talousvaliokunnan jäsenen (Johanna Karimäki (vihr.), Antti Kaikkonen (kesk)) antamassa vastalauseessa talousvaliokunnan mietinnölle sanotaan ”Fennovoiman osakassopimus on salainen. Osakassopimuksella on suuri merkitys sekä hankkeen kannattavuus- että rahoituslaskelmissa. Kaikkia riskejä on siten vaikea arvioida. Jotain kertoo sekin, että osa osakkaista, erityisesti teollisuudesta, on vetäytynyt hankkeesta.”

Ilmeisesti tämä tarkoittaa, että osakassopimus on salattu myös talousvaliokunnan jäseniltä, mikä loukkaa läntisen oikeusvaltion peruseriaa. Sivistystysvaltiossa kansanedustajat eivät osta sika säkissä vaan ajavat kansalaisten kansantaloudellisia etuja.

3.

On tiedossa, että Fennovoiman suomalainen omistus perustuu pääosin kuntien sähkölaitosten ja kunnallisten sähköosuuskuntien omistukseen, katso viite 1. Omistajakaavio Fennovoiman nettisivuilta.

Hankkeen lopullinen hinta ei ole ollut sähkölaitosten ja kunnallisten sähköosuuskuntien tiedossa tehdessään päätöstä osallisuudesta Fennovoiman hankkeeseen. Näin ollen talousvaliokunta väittää mietinnössään erheellisesti: ”Ottamatta kantaa yksityisen yhtiön omistajien intresseihin osallistua hankkeeseen valiokunta toteaa, että kaikki osakkaat ovat pitkään alalla toimineita ja liiketoimia tehneitä, eikä valiokunnalla ole syytä epäillä, etteivätkö kunnalliset energiayhtiöt ole kyenneet tarkoin harkitsemaan hankkeen hyötyjä ja riskejä.”

Julkisesti näkyvistä pöytäkirjoista käy ilmi, että kunnille ei ole kerrottu päätöksen keskeisiä riskejä ja sijoitustietoja. Esimerkiksi Turussa tai muissa kunnissa ei kerrottu takuuhinnan päättymisestä 12 vuoden jälkeen. Oulussa ei kerrottu 75 % vieraan pääoman sijoituksesta, joka näkyy Turussa (Viite 2). Tämä perustuu suurelta osin Fennovoiman tiukkaan salassapitolitiikkaan, jolla on manipuloitu liiketoimintaa ymmärtämättömien kuntien päätöksen tekoa.

Osassa tapauksista sähköyhtiöiden johtajat ovat saaneet hallituspaikkoja Fennovoimassa, VSFssä tai VSF:n paikallissähköyhtiöiden väliyhtiöissä. Fennovoiman (Viite 2 Oulun Energia 16.6.2014) ja todennäköisesti VSF:n osakassopimukset kuvaavat erityisesti menettelyt, joilla hallituspaikat jaetaan ja ne ovat ilmeinen korruptoiva osa VSF:n rakenteessa.

4.

EUn periaatteiden mukaan viranomaisten toiminnassa ei saa esiintyä minkäänlaista korruptiota. Näin ollen jos viranomaisena antaa lausunnon, joka vaikuttaa suoraan viranomaisen omaan rahoitukseen, menettely voidaan katsoa rikkovan EUn periaatteita.

TEM on hankkinut asiantuntijalausannon VTTltä. On kuitenkin syytä epäillä, että jos TEMillä, valtioneuvostolla ja eduskunnalla ei ole ollut tietoa Fennovoiman todellisesta sopimus- ja taloustilanteesta, ne tuskin ovat olleet VTTn tiedossakaan.

VTT on riippuvainen TEMistä ja sen myöntämästä rahoituksesta. Lisäksi VTT on myös ydinteollisuudelle konsulttityötä tekevä organisaatio. VTT on edelleen vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa. Edelleen ydinenergiatutkimus, jonka rahoituksessa TEM on myös mukana, on VTT:n keskeisimpiä ja vankimmalla pohjalla olevia osia johtuen lisädinvoiman hakemuksista sekä m.m. ydinpolttoaineen loppusijoituksen tutkimuksesta.

TEM on hankkinut useita asiantuntijalausuntoja STUKilta, joka on ollut myös sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijana. STUK on STM:stä ja TEMistä ja niiden myöntämästä rahoituksesta riippuvainen organisaatio. Toisaalta STUK on myös ydinteollisuudelle konsulttityötä tekevä organisaatio, jonka rahoituksesta noin puolet tulee ydinvoimala-yhtiöiltä, erityisesti ydinvoimala-hankkeiden valvonnasta. Uusien ydinvoimahankkeiden myötä ydinteollisuuden rahoitusosuus kasvaa, siten vaarantaen STUKin riippumattomuutta säteilyturvavalvojana.

On myöskin muistettava miten STUK:in entinen pääjohtaja Jukka Laaksonen siirtyi Rosatomin palvelukseen heti eläkkeelle jäätyään.

On myös huomattava, että Fortumista TEMiin äskettäin siirtynyt Herkko Plit on ollut TEMin edustajana talousvaliokunnan kuultavana. On pantavaa merkille, että Fortumilla ja Rosatomilla on yhteistyösopimus ja lupamenettelyssä Rosatomin reaktorin hyväksyminen voidaan siten katsoa olevan Fortumin ja Plitin yhteinen etu.

Merkille pantavaa on myös Fortumin tiistaina 2.12.2014 julkaisema tieto valmiudestaan osallistua enintään 15 prosentin vähemmistöosuudella Fennovoiman hankkeeseen. Ehtona osallistumiselle on, että Fortum saa yli 75 prosentin omistusosuuden venäläisen TGC-1:n vesivoimatuotannosta.

Fortumin Venäjä investoinnit ovat tähän asti olleet huonosti kannattavia toimintoja. Markkinoilla Fortumin osake laskee eli sijoitukseen ei uskota. Osallistuminen Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen samalla kun yritetään luoda uutta imagoa vesivoimalla ei ole kombinaatio, jonka moderni uutta teknologiaa tukeva energiakuluttaja hyväksyy. Lisäksi Fortumin suunnitelma voi hyvin olla EUn kilpailulakien vastainen, sillä yhtiö omistaa myös 25.8 % TVOsta.

Uutisointi sisälsi myös spekulatioita siitä, että Fortumin mukaantulo avaisi mahdollisuuden sijoittaa Fennovoiman korkea-aktiivinen ydinjäte Posivan Olkiluodossa suunnittelemaan ydinjätehautaan. On kuitenkin muistettava, että Posiva on tähän asti kieltäytynyt tästä korostaen, että on kyse tilan riittämättömydestä.

Merkille pantavaa on lisäksi, että TEMin energiaosaston yli-insinööri Jorma Aurelaa, jonka vastuualueisiin kuuluu ydinenergia, ydinturvallisuus, ydinturvallisuustutkimus sekä ydinvoimalaitosten luvat, ei voida mitenkään pitää kaikkien kansalaisten etujen ajavana virkamiehenä, sillä hän on myös ydinteollisuutta tukevan Atomiteknillisen seuran jäsen.

5. YVA-käsittelyn yhteydessä eri järjestöt, liikkeet ja yksityishenkilöt kritisoivat vakavia puutteita Fennovoiman YVA:ssa mm.:

- energian hintakehitys, joka on muuttunut ratkaisevasti viime vuosina ja joka edelleen on muuttumassa energiakulutuksen vähenemisen johdosta sekä uusituvan energiatuotannon halpenemisen myötä
- Fennovoiman käytetyn polttoaineen loppusijoitussuunnitelman puuttuminen
- ydinvoiman räjähdysmäisesti kasvavat rakennuskustannukset
- suuren ydinvoimalaonnettomuuden riskit ja seuraukset
- puuttuva kattava kustannus- ja työllistämisvertailu ydinvoiman ja uusiutuvien energiamuotojen välillä
- puuttuvat luvanvaraisten syöpävaarallisten (yksittäiset radioaktiiviset aineet) ja vesissä vaarallisten aineiden terveysvaikutus- ja perustilaselvitykset sekä YVA (asetus 889/2006, vesiputedirektiivi)
- Hanhikivenniemen kasviston ja linnuston monimuotoisuuden suuri luonnonsuojelullinen merkitys. (EUn luontodirektiivi, EUn lintudirektiivi)

Koska hallitus ja eduskunta eivät ole ottaneet YVA-lausunnoissa/mielipiteissä esitettyjä ongelmia ja kritiikkiä huomioon Fennovoima-projektin käsittelyssä ja päätöksenteossa katsomme, että hallitus ja eduskunta ovat rikkoneet seuraavia sitovia sopimuksia ja pöytäkirjoja

- art. 6(8) Aarhusin sopimus
- art. 11(1) Espoon yleissopimuksen Kiovan pöytäkirjaa
- art. 8 EU:n SYA-direktiivi 2001/42/EC

6.

2.12.2014 Kärnkraftsfritt Bottenviken verkoston edustajat luovuttivat Suomen eduskunnalle parikymmentätuhatta allekirjoitusta Fennovoiman hanketta vastaan. Verkoston edustajilla oli mukana myös lausunto, jonka on allekirjoittanut 72 järjestöä, yritystä ja poliitikkoa Ruotsista. Lausunto on vetoamus Suomen kansanedustajille, jotta he hylkäävät Fennovoiman hankkeen. Lisäksi seitsemän pohjoista Perämeren kuntaa edustaen yhteensä 170 000 asukasta, suhtautuvat kielteisesti ydinvoimalan rakentamiseen lähialueelleen. Kansanedustajien on otettava vakavasti huomioon ruotsalaisten Suomen eduskunnalle luovutetuissa asiakirjoissa hyvin perusteellisesti esittämä huoli lähialueelleen rakennettavasta ydinvoimalasta.

Moni yllä esitetty asia on herättänyt ihmetystä ja paheksuntaa paitsi kotimaassa myös ulkomailla, missä ihmetellään Suomen viranomaisten ja poliittisten päättäjien tapaa käsitellä energiamuotoa, joka ympäri maailmaa huolestuttaa ihmisiä. Fukushimaa hirvittävän katastrofin jälkeen ydinvoima energiamuotona on monessa maassa johtanut ydinvoimasuunnitelmien uudelleenarviointiin, projektien jäädyttämisiin sekä suunnitelmiin luopua ydinvoimasta. Saksasta, luovuttuaan ydinvoimasta, on tulossa uusiutuvan energian edelläkävijämaa. Saksan suurimman energiakonsernin EoNin (joka vetäytyi Fennovoimasta) maanantaina 1.12.14 antaman

uutisen jälkeen, että yhtiö tulevaisuudessa aikoo keskittyä ekosähköön, sähkön varastointiin sekä äly-verkkoihin (intelligente Netze), yhtiön osakkeet lähtivät voimakkaaseen nousuun. Tämä, sekä moni muu uutinen ulkomailta osoittaa, että ydinvoima ei ole modernin, uutta talousnousua tavoittelevan yhteiskunnan energialähde.

Vastuullisesti ajattelevan kansanedustajan tulee suhtautua erittäin vakavasti yllä esitettyihin epäkohtiin ja kritiikkiin. Jos eduskunta ottaa myönteisen kannan Fennovoiman hankkeeseen se asettaa Suomen aseman oikeusvaltiona erittäin epäilyttävään valoon sekä kotimaassa että naapurimaissa ja oikeuttaa asian viemistä rakennuslupavaiheessa selvittäväksi oikeuskanslerille ja oikeusasiamiehelle.

Helsingissä 2. joulukuuta 2014

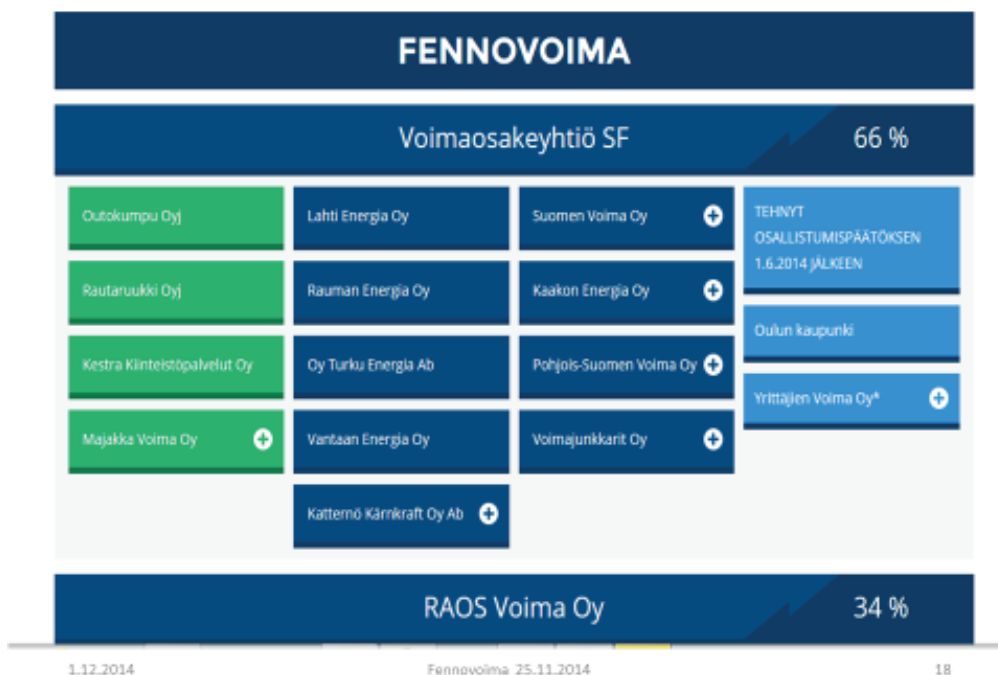
Kunnioittavasti

Amdanmaji ry
Naiset Rauhan Puolesta –liike
Naiset Atomivoimaa Vastaan –liike

Lisätietoja:

Lea Launokari, lea.launokari(at)nettilinja.fi
Ulla Klötzer, ullaklotzer(at)yahoo.com
Jari Natunen, njari(at)yahoo.com

Viite 1.

Viite 2. Oulun Fennovoima-päätös kv 16.6.2014

http://asiakirjat.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/pk_asil_tweb.htm?+bid=4750

Oulu Energia johtokuntaliite:

http://asiakirjat.ouka.fi/ktwebbin/dbisa.dll/ktwebscr/epiattn_tweb.htm?173035

Turun Fennovoima-päätös kv 28.10.2013

<http://www05.turku.fi/ah/kv/2013/1028010x/2985205.htm>

<http://saloniemi.puheenvuoro.uusisuomi.fi/173009-fennovoiman-salaiset-kannattavuuspaperit-julki>

*****

Ruotsalaiset luovuttivat Suomen eduskunnalle yli 20-tuhatta allekirjoitusta.

Lehdistötiedote 4.12.2014

Yli kaksikymmentätuhatta ruotsalaista allekirjoitusta tuodaan Suomen eduskuntaan Ruotsista.

Kärnkraftsfritt Bottenviken verkoston edustajat saapuvat Helsinkiin joulukuun alkupäivinä. Toinen joulukuuta he luovuttavat Suomen eduskunnalle parikymmentätuhatta allekirjoitusta.

"Monet tuhannet vaativat ydinvoimasta vapaata Perämeräta"

"Haluamme näyttää huolemme ja sen suuren vastustuksen suomalais-venäläistä ydinvoimalahanketta vastaan joka rakennetaan Perämeren Suomen puolelle."

"Verkosto vetoaa kansanedustajiin, jotta he hylkäävät Fennovoima Oy: n täydentävän periaatepäätöksen koskien Hanhikiven ydinvoimalaitosta."

Verkoston edustajille on mukana myös lausunto, jonka on allekirjoittanut 72 järjestöä, yritystä ja poliitikkoa Ruotsista. Lausunto on vetoamus Suomen kansanedustajille, jotta he hylkäävät Fennovoima Oy: n täydentävän periaatepäätöksen koskien Hanhikiven ydinvoimalaitosta.

Lausunto liitteenä. Siinä sanotaan muun muassa:

"Ydinvoima ei ole kestävä eikä uusiutuva. Ydinvoima ei ole koskaan turvallista - onnettomuus voi aina tapahtua. Korkea-aktiivinen ydinjäte on tappavaa yli 100 000 vuotta. "

"Fennovoiman Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) on suuria puutteita esim. riskien käsittelyssä. "

"Mielestämme on vastuutonta rakentaa riskialtista ydinvoimaa Pohjanlahdelle, ja tehdä se yhteistyössä Venäjän ydinenergia- ja ydinaseyhtiön Rosatomin kanssa on täysin mahdotonta hyväksyä."

"Ydinvoima ei ole ratkaisu ilmastonmuutokseen, sen sijaan energian säästäminen, energiatehokkuus, älykäs energia teknologia ja erilaiset uusiutuvan energian ratkaisut, jotka eivät vaaranna terveyttä ja ympäristöä "

Vihreä eduskuntaryhmä kutsuu 2. joulukuuta kello 11.00 lehdistötilaisuuteen, Eduskuntaan, Laki-kabinettiin

Isäntänä: Vihreä eduskuntaryhmä. Yhteystiedot: Timo Juurikkala, poliittinen sihteeri (09) 432 3280 / GSM: 040- 5554013, e.post: timo.juurikkala@eduskunta.fi

Kärnkraftsfritt Bottenviken verkoston edustajat vierailevat maanantaina 1. joulukuuta kello 10.00 STUKissa ja kello 12.00 Työ- ja elinkeinoministeriössä.

Lisätietoja ja yhteyksiä Kärnkraftsfritt Bottenviken verkoston Suomen vierailuun liittyen:

Lena Lagerstam, +4672-2352 567, lena.lagerstam(at)telia.com

Per Holmqvist, +4670 362 30 18, per(at)nordansmak.se

Elisabeth Holmström, +4670 335 96 30, elisabeth.holmstrom(at)bottniait.se

---

Oikeus rauhaan on ihmisoikeuksista tärkeimpiä.

Lehdistötiedote 9.12.2014

Rauhanjärjestöt ihmisoikeuspäivänä 10.12.: Oikeus rauhaan on ihmisoikeuksista tärkeimpiä

Päivämäärä:

09.12.2014

Ukrainassa jatkuvaan sisällissotaa muistuttavaan tilanteeseen on saatava loppu. Rauhanliikkeen tehtävänä ei ole asettua tukemaan Kiovan hallitusta tai maan itäosan separatisteja. Meidän pitää kuitenkin sanoa ei sovinismille, fasisimille ja väkivallalle riippumatta siitä, kuka sitä harjoittaa.

Emme myöskään saa hyväksyä kansainvälisen oikeuden loukkauksia.

Varsinkin Donbassin alueen tavalliset asukkaat ovat tahtomattaan joutuneet Ukrainan aseellisten selkkausten uhreiksi. Heitä tapetaan, heitä haavoitetaan, he ovat joutuneet pakenemaan. Juuri heillä on oikeus rauhaan.

Vaadimme aktiivisempia toimia heidän rauhansa puolesta.

Militaristissävytteinen keskustelu ja varustelupropaganda täyttävät jälleen kerran eetterin ja lehtien palstoja niin lännessä kuin idässäkin. Meidän ei pidä valita puolta kuviteltujen arvoyhteisöjen kuten "Yhdysvaltojen", "Euroopan" tai "Venäjän" perusteella. Meidän on päästävä eroon ydinasevaltioiden johtamista sotilasliitoista.

Ellei rauha kelpaa arvoksi, ihmisoikeuksista tuskin kannattaa edes puhua.

Rauha, ihmisoikeudet ja vapaus kuuluvat yhteen.

Rauhanjärjestöjen puolesta:

Tarja Cronberg - Suomen Rauhanliitto / Finlands Fredsförbund / Peace Union of Finland,

Lea Launokari - Naiset Rauhan puolesta / Kvinnor för fred / Women for Peace in Finland

Anni Lahtinen - Suomen Sadankomitea / De hundras kommitté / Committee of 100

Anu Harju - Suomen Rauhanpuolustajat / Fredskämparna / The Finnish Peace Committee

Ulf Säs - Garantiföreningen för Finlands Fredsförbund rf (Fredsposten -lehti)